

Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 20 november 2014, 2014-0000166971, tot wijziging van de Regeling inburgering en het Voorschrift vreemdelingen 2000 in verband met enkele wijzigingen in de wijze van examineren bij het inburgeringsexamen en het basisexamen inburgering en enkele andere wijzigingen

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Gelet op de artikelen 2.3, eerste lid, 2.4, derde lid, 2.10, eerste lid, 3.3, tweede lid, 3.9, derde lid, 3.9a, vierde lid, 3.9b, vierde lid, 3.13 en 6.2, eerste lid, onderdeel h, van het Besluit inburgering en de artikelen 3.71a, derde lid, 3.98a, achtste lid, en 3.98b, eerste lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000;

Besluit:

ARTIKEL I WIJZIGING VAN DE REGELING INBURGERING

De Regeling inburgering wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2.2 wordt 'artikel 2.3, eerste lid, onderdeel f' vervangen door: artikel 2.3, eerste lid, onderdeel e.

B

Artikel 2.2b vervalt.

C

In artikel 2.2d wordt aan het slot toegevoegd: , alsmede degene die beschikt over een diploma van het examen Nederlands als tweede taal.

D

Artikel 2.5 komt te luiden:

Artikel 2.5

De eindtermen van het in artikel 2.10, eerste lid, van het besluit bedoelde onderdeel kennis van de Nederlandse samenleving zijn voor wat betreft het onderdeel kennis van de Nederlandse maatschappij opgenomen in bijlage 5 en voor wat betreft de het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt opgenomen in bijlage 5A.

E

Artikel 3.1 wordt als volgt gewijzigd

1. Onderdeel c komt te luiden:

c. € 40 voor het onderdeel van het inburgeringsexamen, bedoeld in artikel 3.9, tweede lid, onderdeel a, van het besluit;.

2. Na onderdeel c wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. € 100 voor het onderdeel van het inburgeringsexamen, bedoeld in artikel 3.9, tweede lid, onderdeel b, van het besluit.

F

Na artikel 3.4 worden in paragraaf 2 van Hoofdstuk 3 twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 3.5

Het praktijkexamen oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt, bedoeld in artikel 3.9a, derde lid, van het besluit, bestaat uit het ter beoordeling voorleggen van een portfolio als bedoeld in bijlage 5A en het voeren van een eindgesprek.

Artikel 3.6

Van de resultaten van het onderdeel spreekvaardigheid worden de antwoorden op meerkeuzevragen beoordeeld door het geautomatiseerde systeem, bedoeld in artikel 3.9b, eerste lid, van het besluit en de antwoorden op de open vragen door beoordelaars.

G

Het opschrift van paragraaf 3 van Hoofdstuk 3 komt te luiden:

§ 3. Training voor beoordelaars en examinatoren

H

Artikel 3.8 komt te luiden:

Artikel 3.8

1. De deskundigheid van de beoordelaars, bedoeld in artikel 3.13, onderdeel c, van het besluit, blijkt uit een afgeronde door de minister vast te stellen Examentraining schrijfvaardigheid of spreekvaardigheid.
2. De Examentraining wordt gegeven door een door de Minister aan te wijzen instelling.
3. De in het tweede lid genoemde instelling reikt een certificaat uit, waaruit blijkt dat de deelnemer de training met goed gevolg heeft afgelegd en het aansluitende examen heeft behaald.

I

Na artikel 3.8 wordt in paragraaf 3 van Hoofdstuk 3 een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3.9

1. De deskundigheid van de examinatoren, bedoeld in artikel 3.13, onderdeel c, van het besluit blijkt uit een afgeronde door de minister vast te stellen Examentraining Arbeidsmarktmodule.
2. De Examentraining wordt gegeven door een door de Minister aan te wijzen instelling.
3. De in het tweede lid genoemde instelling reikt een certificaat uit, waaruit blijkt dat de deelnemer de training met goed gevolg heeft afgelegd en het aansluitende examen heeft behaald.

J

Na de vijfde paragraaf van Hoofdstuk 3 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 6. Aanwijzing instellingen internationale diplomawaardering en indicatie onderwijsniveau

Artikel 3.15

Als organisaties, bedoeld in artikel 6.2, eerste lid, onderdeel h, van het besluit worden aangewezen de Stichting Nuffic en de Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven.

K

In Hoofdstuk 9 wordt na het opschrift 'Overgangs- en slotbepalingen' een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 9.1

Van de verplichting om mondelinge vaardigheden in de Nederlandse taal te verwerven en het betreffende onderdeel, bedoeld in artikel 3.9, eerste lid, onderdeel d, van het besluit te behalen, is vrijgesteld de inburgeringsplichtige die:

- a. voor 1 november 2014 voor het laatst afgelegde onderdeel spreekvaardigheid van het basisexamen inburgering, bedoeld in artikel 3.98a, derde lid, onderdeel c, van het Vreemdelingenbesluit 2000, ten minste 37 punten heeft behaald;
- b. na 1 november 2014 niet nogmaals het eerdergenoemde onderdeel spreekvaardigheid heeft afgelegd.

L

Bijlage 2 wordt vervangen door de onder bijlage I bij deze regeling opgenomen bijlage.

M

Bijlage 4 wordt vervangen door de onder bijlage II bij deze regeling opgenomen bijlage.

N

Bijlage 5 wordt vervangen door de onder bijlage III bij deze regeling opgenomen bijlagen 5 en 5A.

O

Bijlage 6 wordt vervangen door de onder bijlage IV bij deze regeling opgenomen bijlage.

P

Bijlage 17 vervalt.

ARTIKEL II WIJZIGING VOORSCHRIFT VREEMDELINGEN 2000

Het Voorschrift Vreemdelingen 2000 wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 3.10 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. De in het eerste lid bedoelde verklaring wordt aan de aangewezen arts aangeboden met de in bijlage 19 opgenomen begeleidende brief en het in bijlage 19 opgenomen ingevulde registratieformulier.

B

In artikel 3.11, tweede lid, wordt '€ 110' vervangen door: € 99,50.

C

In artikel 3.12 wordt 'Buitenlandse Zaken' vervangen door: Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

D

Bijlage 19 wordt vervangen door de bijlage die onder bijlage V bij deze regeling is opgenomen.

ARTIKEL III INWERKINGTREDING

De regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 november 2014, met uitzondering van artikel I, onderdelen A, C en L, en artikel II, onderdeel B, die in werking treden met ingang van 1 januari 2015.

Deze regeling zal met de toelichting en de bijlagen in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 20 november 2014

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher*

BIJLAGE I, BEHORENDE BIJ ARTIKEL I, ONDERDEEL L

Bijlage 2, behorende bij artikel 2.2, tweede lid

Vrijstellingen diploma's voormalige Nederlandse Antillen:

Niet inburgeringsplichtig is degene die beschikt over een diploma van een van de volgende opleidingen, mits een voldoende is behaald voor het eindexamenvak Nederlandse taal:

BES eilanden

St. Eustatius: diploma VSBO en HAVO.

Bonaire: diploma VSBO, HAVO en VWO.

Saba diploma HAVO (onderwijs is in Engels) met voldoende voor eindexamenvak Nederlands.

Diploma middelbaar beroepsonderwijs (mbo)niveau 3 en 4 op de drie eilanden.

Curaçao

Diploma VSBO, HAVO en VWO.

Diploma Secundair Beroepsonderwijs (SBO) niveau 2 tot en met 4

Diploma van Instituto pa Formashon den Enfermeria (IFE) niveau 2 tot en met niveau 5.

Diploma University of Curacao mr. Dr. Moises Frumencio da Costa Gomez.

Aruba

Diploma VMBO, MAVO, HAVO, VWO en LBO (niveau 1 en 2 doorstroom naar mbo)

Diploma middelbaar beroepsonderwijs

Diploma Hoger Beroepsonderwijs (leerkracht)

Diploma Universiteit van Aruba rechtsgeleerdheid en financieel economische faculteit.

Sint Maarten

Diploma VSBO, HAVO en VWO (Milton Peters College).

BIJLAGE II, BEHORENDE BIJ ARTIKEL I, ONDERDEEL M

Bijlage 4, behorende bij artikel 2.4, derde lid, van de Regeling inburgering (vanaf 1 november 2014)

Protocol medische advisering 2014

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

1. Algemeen
 - 1.1 Inleiding
 - 1.2 Protocol
 - 1.3 Wettelijk kader
 - 1.4 Taken betrokkene, DUO, IND en medisch adviseur
 - 1.5 Aanvraagperiode en invulling begrip 'blijvend'
 - 1.6 Bezwaar en beroep
 - 1.7 Het inburgeringsexamen
 2. Medisch protocol
 - 2.1 Begrippen
 - 2.2 Algemeen
 - 2.3 Beperkingen
 - 2.4 Anamnese en lichamelijk onderzoek
 - 2.5 Weging en beoordeling
 - 2.6 Bijzondere examenomstandigheden
- Bijlage 1 Begrippen- en afkortingenlijst
- Bijlage 2 Modelformulier medisch advies inburgeringsexamen
- Bijlage 3 Machtiging voor het opvragen van medische informatie

Voorwoord

Vanaf 1 januari 2013 is de wijziging van de Wet inburgering en enkele andere wetten in verband met de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige van kracht geworden. Een belangrijke wijziging voor het Protocol medische advisering is de verschuiving van de uitvoering van de inburgering, waar onder het nemen van beslissingen over medische ontheffingen, van gemeenten naar de Dienst Uitvoering Onderwijs (hierna: DUO). Het onderhavige Protocol is onder andere hierop aangepast. Het aldus gewijzigde protocol geldt voor de medische advisering ten behoeve van vreemdelingen die na 31 december 2012 inburgeringsplichtig zijn geworden. Het gewijzigde protocol geldt niet voor vreemdelingen die voor die datum inburgeringsplichtig zijn geworden. Voor hen geldt het overgangsrecht en voor hen is de gemeente nog het uitvoerend orgaan. Op grond van de Wet inburgering, de Vreemdelingenwet 2000 (voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking niet-tijdelijke humanitaire gronden of verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier of asiel of de EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen) of de Rijkswet op het Nederlanderschap (voor naturalisatie) moeten vreemdelingen, tenzij zij hiervan zijn vrijgesteld, voldoen aan het inburgeringseisen¹. Iemand voldoet hieraan als hij geslaagd is voor het inburgeringsexamen, of voor een ander vrijstellend examen genoemd in de desbetreffende regelgeving. Betrokkene kan een ontheffing van dit vereiste aanvragen bij DUO of bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (hierna: IND) door aan te tonen dat hij door een psychische of lichamelijke belemmering dan wel een verstandelijke handicap blijvend niet in staat is het inburgeringsexamen (zijnde het minimumniveau om te voldoen aan het inburgeringseisen) te behalen. Over de vraag of de belemmering of handicap dusdanig is dat betrokkene het inburgeringsexamen niet kan behalen, wordt een advies uitgebracht door een door de Minister aangewezen onafhankelijk medisch adviseur zijnde een onafhankelijk arts die is ingeschreven in het BIG-register van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg.

Voor een dergelijk medisch advies zijn er kaders en uitgangspunten geformuleerd voor de medisch adviseur, DUO en de IND en neergelegd in dit protocol.

Het protocol is oorspronkelijk tot stand gekomen in samenwerking met de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) en de VIA (Vereniging Indicerende en Adviserende Artsen) en in 2012 aangepast

¹ In de genoemde wetten wordt, afhankelijk van de desbetreffende wet, de ene keer de term 'inburgeringsplicht' gebruikt en de andere keer de term 'inburgeringseisen'. Materieel gezien komen de beide termen op hetzelfde neer. In dit protocol wordt de term 'inburgeringseisen' gebruikt.

door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naar aanleiding van de wijziging van de Wet inburgering en enkele andere wetten in verband met de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeringsplichtige. Het bestuur van de VIA heeft ook haar medewerking verleend aan de totstandkoming van het aangepaste protocol. Het protocol is een bijlage bij de ministeriële regeling inburgering.

Per 1 november 2014 wordt de manier waarop het onderdeel spreekvaardigheid van het inburgeringsexamen wordt afgenomen gewijzigd. De Toets Gesproken Nederlands (TGN) wordt vervangen door het onderdeel spreken dat met de computer wordt afgenomen.

Per 1 januari 2015 wordt een nieuw examenonderdeel afgenomen, oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt. Iedereen die vanaf 1 januari 2015 inburgeringsplichtig wordt moet examen doen in dit onderdeel.

Deze aanpassingen zijn verwerkt in deze bijlage. Ze leiden niet tot een inhoudelijke wijziging van de medische beoordeling.

1. ALGEMEEN

1.1 Inleiding

In dit protocol wordt de procedure rond de medische advisering in het kader van het inburgeringsexamen nader uitgewerkt.

Op grond van de Wet inburgering, de Vreemdelingenwet 2000 (voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking niet-tijdelijke humanitaire gronden of verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd of de EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen) of de Rijkswet op het Nederlanderschap (voor naturalisatie) moeten vreemdelingen, tenzij zij hiervan zijn vrijgesteld, voldoen aan het inburgeringsvereiste. Iemand voldoet aan deze plicht als hij geslaagd is voor het inburgeringsexamen een ander vrijstellend examen genoemd in de regelgeving. Hoewel er in de wet- en regelgeving dus uitgegaan wordt van verschillende mogelijkheden om aan het inburgeringsvereiste te voldoen, wordt bij de ontheffing uitgegaan van het inburgeringsexamen. Dit, omdat het inburgeringsexamen het minimum inburgeringvereiste is.

Een ontheffing van het inburgeringsvereiste kan op aanvraag van betrokkene, afhankelijk van op grond van welke wetgeving de aanvraag wordt gedaan, door of door de IND namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden verleend, als betrokkene aantoont blijvend niet in staat te zijn het inburgeringsexamen te behalen door een:

- psychische belemmering, of
- lichamelijke belemmering, of
- verstandelijke handicap.

In onderstaande tabel staat vermeld in welke situatie welke wet van toepassing is, welke eisen de wet stelt wat betreft inburgering en tot wie betrokkene zich moet wenden om medische ontheffing aan te vragen.

Tabel 1 inburgeringsplicht/vereiste en medische ontheffing

situatie	wet	welke eisen stelt de wet wat betreft inburgering?	bij wie medische ontheffing aanvragen?
Nieuwkomer in Nederland, niet in het bezit van de nationaliteit van een van de EU-lidstaten of Turkije, met een niet tijdelijk verblijfsdoel of Geestelijke bedienaren niet in het bezit van de nationaliteit van een van de EU-lidstaten of Turkije	Wet inburgering	Moet voldoen aan de inburgeringsplicht: d.w.z. het inburgeringsexamen of een ander in die wet- en regelgeving genoemd vrijstellend examen behalen	DUO
Bij aanvraag van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking niet-tijdelijke humanitaire gronden of een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier en asiel of de EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen	Vreemdelingenwet 2000	Moet voldoen aan het inburgeringsvereiste: d.w.z. het inburgeringsexamen of een ander in die wet- en regelgeving genoemd vrijstellend examen behalen	IND voor zover de persoon niet al in het kader van de Wet inburgering medische ontheffing heeft gekregen Voor zover de persoon inburgeringsplichtig is in het kader van de Wet inburgering en hij in dat kader al medische ontheffing heeft gekregen van DUO, is deze ontheffing ook in dit kader geldig.

situatie	wet	welke eisen stelt de wet wat betreft inburgering?	bij wie medische ontheffing aanvragen?
Bij een aanvraag tot naturalisatie	Rijkswet op het Nederlandschap	Moet voldoen aan het inburgeringsvereiste: d.w.z. het inburgeringsexamen of een ander in die wet- en regelgeving genoemd vrijstellend examen behalen	Als onderdeel van naturalisatieverzoek bij IND

De minister wijst de medische adviseurs aan. DUO contracteert de medische adviseurs. Voor zover de IND beslist over de medische ontheffing maakt zij gebruik van de adviezen van de door DUO gecontracteerde medische adviseurs.

De geraadpleegde medisch adviseur zal omtrent de toestand van betrokkene een advies opmaken, waarbij de medisch adviseur een relatie legt tussen de medische stoornissen en beperkingen, de belemmering ten aanzien van het inburgeringsexamen en het uiteindelijke medische advies over het wel of niet kunnen behalen van het inburgeringsexamen. De kosten voor dit medisch advies komen voor rekening van de betrokkene. Is het voor betrokkene mogelijk om het examen wel aangepast af te leggen, dan zal de medisch adviseur in zijn advies aangeven onder welke bijzondere examenomstandigheden het examen door betrokkene gemaakt kan worden.

In de beoordeling van het wel of niet kunnen behalen van het inburgeringsexamen neemt de medisch adviseur ook (in algemene termen) het kunnen afleggen van het voorbereidingstraject in zijn overwegingen mee. Is het niet mogelijk om het voorbereidingstraject zonder aanpassingen te volgen of zijn er voor het voorbereidingstraject meer dan slechts lichte aanpassingen nodig, dan zal de medisch adviseur dit in zijn advies aangeven. In het protocol wordt dus steeds waar er wordt gesproken over het inburgeringsexamen ook het voorbereidingstraject bedoeld.

1.2 Protocol

Het protocol beoogt uniformiteit te bevorderen in de beoordeling door de medisch adviseur van de medische toestand (voor zover relevant voor de beoordeling in het kader van het behalen van het inburgeringsexamen) van een aanvrager van een ontheffing voor het inburgeringsexamen en uniformiteit in de opbouw van het medisch advies. Uniformiteit draagt bij aan een gelijke behandeling van gelijke gevallen.

Het protocol is opgesteld in de wetenschap dat het periodiek zal moeten worden geactualiseerd. Nieuwe inzichten en ontwikkelingen op het gebied van wetgeving, jurisprudentie, medische technologie, hulpmiddelen en de examens kunnen een aanpassing van het protocol tot gevolg hebben.

Het protocol kent een algemeen deel en een medisch deel. De volgende bijlagen maken onderdeel uit van het protocol:

- begrippen- en afkortingenlijst,
- het modeladvies dat door de medisch adviseur moet worden gebruikt bij zijn medische advisering in het kader van het inburgeringsexamen,
- een model machtiging voor het opvragen van medische informatie in het kader van het inburgeringsexamen.

1.3 Wettelijk kader

Verschillende groepen personen hebben een inburgeringsplicht of moeten voldoen aan het inburgeringsvereiste.

Dit geldt voor:

- A. Een vreemdeling die in het kader van de Wet inburgering inburgeringsplichtig is;
- B. De aanvrager van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking niet-tijdelijke humanitaire gronden of een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd regulier of asiel of de EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen in het kader van de Vreemdelingenwet 2000;
- C. Een vreemdeling die wil naturaliseren in het kader van de Rijkswet op het Nederlandschap.

Voor betrokkenen uit deze groepen is het mogelijk om te worden ontheven van deze verplichting/ dit vereiste door aan te tonen dat hij door een psychische of lichamelijke belemmering dan wel een verstandelijke handicap blijvend niet in staat is het inburgeringsexamen te behalen. Hieronder wordt voor de verschillende groepen het wettelijk kader aangegeven.

Ad A. Wet inburgering

Het protocol Medische advisering inburgeringsexamen is een verdere uitwerking van de Wet inburgering en het Besluit inburgering.

Artikel 6, 1° lid onder a van de Wet inburgering luidt:

1. Onze Minister onthefft de inburgeringsplichtige van de inburgeringsplicht, indien:
 - a. de inburgeringsplichtige heeft aangetoond door een psychische of lichamelijke belemmering, dan wel een verstandelijke handicap, blijvend niet in staat te zijn het inburgeringsexamen te behalen;

In artikel 2.8 van het Besluit inburgering is artikel 6 van de Wet inburgering uitgewerkt:

1. Bij de aanvraag tot ontheffing van de inburgeringsplicht op grond van een psychische of lichamelijke belemmering dan wel verstandelijke handicap als bedoeld in artikel 6, eerste lid onder a, van de wet, legt de inburgeringsplichtige een advies over van een door Onze Minister aangewezen onafhankelijke arts, die is ingeschreven in het betreffende register, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg.
2. Onze Minister geeft binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag een beschikking.
3. Indien Onze Minister, op grond van het advies, bedoeld in het eerste lid, van oordeel is dat de inburgeringsplichtige het inburgeringsexamen slechts kan afleggen onder bijzondere examenomstandigheden die zijn aangepast aan de mogelijkheden van die inburgeringsplichtige, wordt in de beschikking vermeld welke bijzondere examenomstandigheden het betreft.
4. De ontheffing kan worden verleend indien redelijkerwijs verwacht mag worden dat de aard en de ernst van de psychische of lichamelijke belemmering dan wel verstandelijke handicap zodanig zijn dat niet binnen vijf jaar na de aanvraag van de ontheffing aan de inburgeringsplicht kan zijn voldaan.
5. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de verlening van de ontheffing alsmede omtrent het advies, bedoeld in het eerste lid.

In het vijfde lid wordt aangegeven dat bij regeling door Onze Minister nadere regels kunnen worden gesteld omtrent de verlening van ontheffing alsmede omtrent het advies.

In artikel 2.4 (Ontheffing wegens medische belemmering) van de ministeriële regeling staat:

Artikel 2.4

1. Het advies, bedoeld in artikel 2.8, eerste lid, van het besluit, bevat in ieder geval een oordeel met betrekking tot het verlenen dan wel het weigeren van de ontheffing van de inburgeringsplicht en, indien van toepassing, noodzakelijke bijzondere examenomstandigheden als bedoeld in artikel 3.2.
2. De arts, bedoeld in artikel 2.8, eerste lid, van het besluit, adviseert tot ontheffing van de inburgeringsplicht, indien de inburgeringsplichtige:
 - a. op grond van een psychische of lichamelijke belemmering dan wel verstandelijke handicap als bedoeld in artikel 6, eerste lid van de wet niet in staat is zich voor te bereiden op het inburgeringsexamen, of
 - b. bijzondere examenomstandigheden nodig heeft om het inburgeringsexamen te kunnen behalen en de bijzondere examenomstandigheden, bedoeld in artikel 3.2, hiertoe niet toereikend zijn.
3. De arts, bedoeld in artikel 2.8, eerste lid, van het besluit, stelt het advies op conform het protocol dat is opgenomen in bijlage 2 bij deze regeling.

Ad B. Vreemdelingenwet 2000

Het vreemdelingenrecht voorziet in een koppeling met de Wet inburgering om de naleving van het inburgeringsvereiste te versterken.

Op grond hiervan is het voldoen aan het inburgeringsvereiste als voorwaarde gesteld voor de verlening van een zelfstandige verblijfsvergunning onder de beperking voortgezet verblijf en voor verlening van een verblijfsvergunning regulier of asiel voor onbepaalde tijd.²

Vanaf 1 januari 2013 geldt tevens dat het niet voldoen aan het inburgeringsvereiste kan leiden tot intrekking van de reguliere verblijfsvergunning voor bepaalde tijd.

De groep vreemdelingen die wordt geconfronteerd met dit vereiste is veelal al inburgeringsplichtig in het kader van de Wet inburgering, er zijn echter uitzonderingen.

² Bij de zelfstandige verblijfsvergunning onder de beperking niet-tijdelijke humanitaire gronden gaat het voornamelijk om de (huwelijks)partner van een persoon die voor een niet-tijdelijk doel in Nederland verblijft. Aan deze (huwelijks)partner kan na drie jaar verblijf in Nederland een zelfstandige verblijfsvergunning worden verleend onder de beperking verband houdend met niet-tijdelijke humanitaire gronden.

De verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd kan worden verleend aan de asielgerechtigde persoon die vijf jaar rechtmatig verblijf in Nederland heeft gehad op grond van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd.

De verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd kan worden verleend aan de persoon die vijf jaar rechtmatig verblijf in Nederland heeft gehad en in het bezit is van een niet-tijdelijke verblijfsvergunning. Voor de overige voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor de genoemde verblijfsvergunningen wordt verwezen naar de Vreemdelingenwet 2000.

De medische ontheffing is verder uitgewerkt in de volgende artikelen:

- artikel 3.80a, derde lid, Vreemdelingenbesluit 2000;
- artikel 3.96a, derde lid, Vreemdelingenbesluit 2000;
- artikel 3.107a, derde lid, Vreemdelingenbesluit 2000.

In deze onderdelen is de situatie geregeld dat de vreemdeling wegens een psychische of lichamelijke belemmering, dan wel een verstandelijke handicap blijvend niet in staat is het inburgeringsexamen te behalen. De verleende ontheffing zal blijken uit een afschrift van de beschikking waarbij DUO de ontheffing heeft verleend, dat de vreemdeling bij de aanvraag zal moeten overleggen. In dit verband wordt er nog op het derde lid van de genoemde artikelen van het Vreemdelingenbesluit 2000 gewezen. Betreft het een volgens de Wet inburgering niet-inburgeringsplichtige vreemdeling die wegens een psychische of lichamelijke belemmering, dan wel een verstandelijke handicap blijvend niet in staat is het inburgeringsexamen te behalen, dan wordt de ontheffing niet verleend door DUO maar door de IND die bij de beoordeling eveneens gebruik maakt van het medische advies van de onafhankelijke arts (artikel 2.8 van het Besluit inburgering).

Ad C. Rijkswet op het Nederlandschap

Voor de verlening van het Nederlandschap komt slechts in aanmerking de verzoeker die in de Nederlandse samenleving als ingeburgerd kan worden beschouwd op grond van het feit dat hij beschikt over een bij algemene maatregel van rijksbestuur te bepalen mate van kennis van de Nederlandse taal, alsmede van de Nederlandse staatsinrichting en maatschappij en hij zich ook overigens in de Nederlandse samenleving heeft doen opnemen.

De vreemdeling die wil naturaliseren moet aan het inburgeringsvereiste voldoen. De verzoeker hoeft de naturalisatietoets niet af te leggen indien hij heeft aangetoond door een psychische of lichamelijke belemmering, dan wel een verstandelijke handicap, blijvend niet in staat te zijn het inburgeringsexamen te behalen. De verzoeker moet hiertoe een medisch advies overleggen van een door DUO aangewezen onafhankelijke arts. Hiermee zal zijn gewaarborgd dat dezelfde kring van artsen die adviseert over medische ontheffingen in het kader van de Wet inburgering, ook over medische belemmeringen bij het afleggen van het inburgeringsexamen in het kader van de naturalisatieprocedure adviseert.

1.4 Taken betrokkene, DUO, IND en medisch adviseur

In het kader van de Wet inburgering

De inburgeringsplichtige is zelf verantwoordelijk voor het op tijd voldoen aan het inburgeringsvereiste (i.e. het behalen van het inburgeringsexamen of één van de andere genoemde examens). De inburgeringsplichtige kan (conform artikel 6 Wet inburgering) door DUO worden ontheven van het inburgeringsvereiste op grond van een psychische of lichamelijke belemmering dan wel verstandelijke handicap die zodanig is dat de inburgeringsplichtige het examen blijvend niet zal kunnen behalen. DUO zal over deze aanvraag een besluit nemen op basis van een medisch advies over betrokkene.

Dit medisch advies wordt opgesteld door de medisch adviseur die daartoe door DUO is gecontracteerd. De medisch adviseur dient een onafhankelijk arts te zijn – derhalve niet zijnde een behandelend arts van betrokkene – die is ingeschreven in het BIG-register van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg. De medisch adviseur dient op de hoogte te zijn van de relevante wet- en regelgeving ten aanzien van het inburgeringsexamen (waarvan het medisch protocol deel uit maakt) en van de mogelijke examenomstandigheden. Daarnaast kan DUO extra eisen stellen aan de medisch adviseur, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van scholing. DUO en de medisch adviseur kunnen werkafspraken maken over onder andere de wijze van betaling van het medisch advies (voor rekening van betrokkene), informatieverschaffing aan betrokkene en de verdere gang van zaken.

Op het moment dat een inburgeringsplichtige zich meldt bij DUO of de IND met het verzoek om ontheffing, zal deze de betrokkene verwijzen naar deze medisch adviseur.

De medisch adviseur stelt vervolgens vast of er een psychische of lichamelijke belemmering dan wel verstandelijke handicap is waardoor de betrokkene het examen binnen een termijn van vijf jaar al dan niet kan behalen. Tevens kan de medisch adviseur vaststellen dat het examen wel kan worden behaald, zij het met een aanpassing van de examenomstandigheden, de zogenaamde bijzondere examenomstandigheden of met lichte aanpassingen in het voorbereidingstraject.

De inburgeringsplichtige zal vervolgens het medisch advies bij zijn aanvraag tot ontheffing moeten voegen, waarna DUO conform artikel 2.8, tweede lid Besluit inburgering binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag een beschikking geeft. DUO heeft een vergewisplicht (conform art. 3:9

Algemene wet bestuursrecht), maar treedt niet in de inhoudelijke beoordeling van het (medisch) advies. De vergewisplicht houdt in dat DUO naast het controleren van de formulieren op het juist en volledig invullen hiervan, zich er van moet vergewissen dat het onderzoek op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden.

In het kader van de Vreemdelingenwet 2000 en de Rijkswet op het Nederlanderschap

De uitwerking en toepassing van de Vreemdelingenwet 2000 en de Rijkswet op het Nederlanderschap gebeurt door de IND namens de Minister van Veiligheid en Justitie. De desbetreffende Minister beslist formeel op de aanvraag voor een verblijfsvergunning en het verzoek om naturalisatie.

Betrokkene kan door DUO of de IND namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op basis van een medisch advies worden ontheven van het inburgeringsvereiste op grond van een psychische of lichamelijke belemmering dan wel verstandelijke handicap die zodanig is dat de betrokkene het inburgeringsexamen blijvend niet zal kunnen behalen. Degene die een ontheffing van het inburgeringsexamen wil, kan voor een medisch advies naar de medisch adviseur waarmee DUO afspraken heeft gemaakt. DUO en de IND verstrekken betrokkene hier desgewenst informatie over. Betrokkene richt zich voor een medisch advies rechtstreeks tot de medisch adviseur. De medisch adviseur zal vervolgens een advies opstellen over de medische toestand van betrokkene in het kader van het wel of niet kunnen behalen van het inburgeringsexamen binnen een termijn van vijf jaar.

Het advies wordt rechtstreeks aan betrokkene gezonden. Betrokkene zal dit advies voegen bij de aanvraag tot een zelfstandige verblijfsvergunning onder de beperking niet-tijdelijke humanitaire gronden, een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd asiel of regulier, een EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen of bij het verzoek om naturalisatie. Het advies mag op de dag van indiening van het naturalisatieverzoek niet ouder zijn dan zes maanden.

Betrokkene kan, indien hij reeds door DUO is ontheven, een afschrift van de betreffende beschikking tezamen met zijn verzoek voor een verblijfsvergunning of voor naturalisatie overleggen aan de IND. Deze beslissing van DUO geldt tevens als ontheffing van het inburgeringsvereiste in het kader van een aanvraag voor een zelfstandige verblijfsvergunning onder de beperking niet-tijdelijke humanitaire gronden, een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd of een EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen en in het kader van een naturalisatieverzoek. In beide situaties mag de beschikking niet ouder zijn dan drie jaar op de dag van indiening van de aanvraag voor een van de genoemde verblijfsvergunningen respectievelijk het naturalisatieverzoek.

De IND heeft net als DUO een vergewisplicht (conform art. 3:10 Algemene wet bestuursrecht), maar treedt niet in de inhoudelijke beoordeling van het (medisch) advies.

Verificatie medisch advies door DUO of IND

Het medisch advies wordt door de medisch adviseur aan betrokkene gezonden. Betrokkene zal vervolgens het medisch advies overleggen aan DUO of aan de IND. Mocht er bij DUO of de IND twijfel bestaan over de authenticiteit van het advies dan kan er contact gezocht worden met de medisch adviseur. DUO of de IND zal het advies waarover twijfel bestaat aan de medisch adviseur toesturen, waarna de medisch adviseur de authenticiteit kan vaststellen.

De medisch adviseur bewaart de gegeven adviezen tenminste tien jaar.

Verkorte procedure

Een verkorte procedure kan volstaan indien aan de hand van medische stukken of bekendheid bij DUO een advies kan worden opgesteld. Dit betekent dat naar het oordeel van de medisch adviseur evident vaststaat dat betrokkene niet in staat zal zijn om het inburgeringsexamen te behalen, zodat betrokkene niet (apart hiervoor) in persoon behoeft te worden gezien.

Voor de niet evidente situaties is het gebruikelijk dat betrokkene tijdens een spreekuur in persoon door de medisch adviseur wordt opgeroepen. De te volgen procedure is ter beoordeling aan de medisch adviseur die het advies opstelt.

1.5 Aanvraagperiode en invulling begrip 'blijvend'

Aangezien ontheffing op grond van een wezenlijke belemmering of handicap gedurende de gehele periode waarin het inburgeringsvereiste op grond van de Wet inburgering bestaat relevant is en ook op ieder moment tijdens de periode kan ontstaan, worden geen regels gesteld over de termijn waarbinnen een ontheffingsverzoek moet worden ingediend. De aanvraag kan dus aan het begin,

tijdens of aan het einde van de termijn waar binnen aan het inburgeringsvereiste moet zijn voldaan worden ingediend.

De medisch adviseur adviseert over de vraag of betrokkene blijvend niet in staat is het inburgeringsexamen te behalen. Op grond van artikel 2.8, vierde lid, van het Besluit inburgering is sprake van het blijvend niet in staat zijn het inburgeringsexamen te behalen, indien in redelijkheid verwacht mag worden dat de aard en de ernst van de belemmering of verstandelijke handicap zodanig zijn dat het behalen van het inburgeringsexamen binnen vijf jaar niet mogelijk is. Deze termijn van vijf jaar wordt gerekend vanaf het moment van de aanvraag van het advies.

Indien te verwachten is dat de betrokkene wegens een psychische of lichamelijke belemmering dan wel verstandelijke handicap niet binnen vijf jaar het examen kan behalen, dan wordt er vanuit gegaan dat er reden tot ontheffing bestaat.

1.6 Bezwaar en beroep

Beschikking ontheffing i.h.k.v. de Wet inburgering

Tegen een negatieve beschikking van DUO kan de inburgeringsplichtige binnen zes weken in bezwaar gaan. Betrokkene wordt over deze mogelijkheid in de negatieve beschikking geïnformeerd.

DUO kan conform artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht een adviescommissie ten behoeve van de beslissing op het bezwaar instellen. Deze commissie gaat na of DUO op zorgvuldige wijze en in redelijkheid en billijkheid tot de beslissing is gekomen. De commissie oordeelt hierbij niet inhoudelijk over het medisch advies dat aan de beschikking ten grondslag ligt. De medisch adviseur kan wel gevraagd worden om een nadere toelichting bij het medisch advies te geven door bijvoorbeeld aan te geven hoe het protocol is toegepast. Een overweging hiertoe kan zijn dat vanuit de behandelende sector verklaringen worden overlegd waardoor twijfel ontstaat of DUO de juiste beslissing heeft kunnen nemen. Daarnaast kan sprake zijn van een inmiddels gewijzigde medische situatie waarop de medisch adviseur kan reageren.

De commissie brengt een advies uit aan DUO, waarna DUO het uiteindelijke besluit neemt. Inburgeringsplichtige kan bezwaar maken tegen het besluit. De afdeling Bezwaar en beroep van DUO draagt zorg voor de afhandeling van het bezwaar. Bij een negatieve beslissing op bezwaar kan de inburgeringsplichtige in beroep bij de sector Bestuursrecht van de rechtbank. Betrokkene wordt over deze mogelijkheid in de negatieve beschikking op bezwaar geïnformeerd.

Beschikking ontheffing i.h.k.v. verblijfsvergunning of naturalisatie

Bij de aanvraag om één van de genoemde verblijfsvergunningen of een naturalisatieverzoek is de situatie anders. Daar is het medisch advies een onderdeel van het verzoek tot een verblijfsvergunning of het naturalisatieverzoek. De beschikking gaat over de aanvraag tot het verlenen van de verblijfsvergunning of het naturalisatieverzoek. De verzoeker kan bij de IND in bezwaar tegen de afwijzing van zijn verzoek, waarbij er argumenten tegen onderdelen, bijvoorbeeld geen ontheffing van het inburgeringsvereiste, van de beschikking kunnen worden gegeven.

1.7 Het inburgeringsexamen

Met het inburgeringsexamen wordt getoetst of betrokkene voldoende is ingeburgerd in de Nederlandse samenleving. Bij het examen is een aantal uitgangspunten van belang:

- Inburgering moet perspectief bieden op integratie en vormt een eerste stap naar volwaardige deelname aan de samenleving. Basis voor het kunnen functioneren in de samenleving is het beheersen van de Nederlandse taal op een bepaald niveau, om in de dagelijkse omgang te kunnen communiceren in het Nederlands, en bekendheid te verkrijgen met de Nederlandse samenleving, waaronder vigerende normen en waarden.
- Het inburgeringsexamen is voor alle betrokkenen van gelijke opzet.
- De vereiste mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid is gesteld op het niveau A2 van het Europese Raamwerk voor Moderne Vreemde Talen (Common European Framework of Reference for Languages, CEF).

Het taalverwervingsniveau A2 is in het CEF als volgt geformuleerd:

Betrokkene kan zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met zaken van direct belang (bijvoorbeeld persoonsgegevens, familie, winkelen, plaatselijke geografie, werk). Hij kan communiceren in simpele en alledaagse taken die een eenvoudige en directe uitwisseling over vertrouwde en alledaagse kwesties vereisen. In eenvoudige bewoordingen kan hij aspecten

van de eigen achtergrond, de onmiddellijke omgeving en kwesties op het gebied van diverse behoeften beschrijven.

Het inburgeringsexamen wordt centraal afgenomen en bestaat uit de volgende zes onderdelen:

– Spreken	(circa 30 minuten)
– Lezen	(netto 50 minuten)
– Luisteren	(netto 45 minuten)
– Schrijven	(netto 35 minuten)
– Kennis van de Nederlandse maatschappij	(netto 45 minuten)
– Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt	(circa 40 minuten)

- De totale afnametijd van het examen, inclusief 15 minuten instructietijd per examen, bedraagt 320 minuten. De kandidaat mag alle onderdelen op één dag afleggen; hij kan er ook voor kiezen de verschillende onderdelen over meerdere dagen te verspreiden.

De verschillende examenonderdelen worden als volgt afgenomen:

- Het examenonderdeel Spreken wordt met de computer afgenomen. De kandidaat moet vragen beantwoorden en zinnen aanvullen met behulp van een koptelefoon. De kandidaat moet in een microfoon antwoorden geven.
- Het examenonderdeel Lezen wordt met de computer afgenomen. Aan de hand van meerkeuzevragen wordt de leesvaardigheid getoetst. De examenkandidaat leest teksten op het beeldscherm en krijgt daarover vragen. Hij kiest het juiste antwoord door dit met de computermuis aan te klikken.
- Het examenonderdeel Luisteren wordt met de computer afgenomen. Aan de hand van meerkeuzevragen wordt de luistervaardigheid getoetst. De examenkandidaat hoort via een koptelefoon gesproken tekstfragmenten en krijgt daarover vragen. De mogelijke antwoorden worden ook getoond op het beeldscherm. Hij kiest het juiste antwoord door dit met de computermuis aan te klikken.
- Het examenonderdeel Schrijven wordt op papier afgenomen. Middels het aanvullen van zinnen, het invullen van formulieren en het maken van korte schrijfoopdrachten wordt de schrijfvaardigheid getest. De examenkandidaat krijgt bij aanvang van het examenonderdeel een 'boekje' met daarin de vragen / opdrachten. De antwoorden dient de kandidaat in het zelfde 'boekje' te schrijven.
- Het examenonderdeel kennis van de Nederlandse maatschappij wordt met een computer afgenomen. De kennis van de Nederlandse maatschappij op verschillende domeinen als werk en inkomen, gezondheidszorg, onderwijs, geschiedenis en staatsinrichting, normen en waarden, wordt aan de hand van meerkeuzevragen getoetst. De examenkandidaat leest de vragen op het beeldscherm en hoort ze tevens via een hoofdtelefoon. Hij kiest het juiste antwoord door dit met de computermuis aan te klikken.
- Het examenonderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt bestaat uit een eindgesprek met een examinerator over 8 resultaatkaarten (voorbeelden: beroeporiëntatie en werk vinden). Het opstellen van de resultaatkaarten is een proces, waarin de inburgeraar beslissingen neemt rond het werk / beroep dat hij wil gaan uitoefenen en tevens concrete stappen zet, die zijn kans met dit werk / beroep op de arbeidsmarkt vergroten.

Afname van de examens

Het examen wordt afgelegd bij DUO op één van de examenlocaties in Amsterdam, Rotterdam, Rijswijk, Eindhoven, en Zwolle.

Bijzondere examenomstandigheden

Een kandidaat die door een belemmering of handicap niet in staat is om het inburgeringsexamen op de gebruikelijke wijze af te leggen, kan door DUO in de gelegenheid worden gesteld om het examen op een aan zijn belemmering of handicap aangepaste manier af te leggen. De mogelijke bijzondere omstandigheden waarin DUO kan voorzien, worden genoemd en beschreven in hoofdstuk 2.

2. MEDISCH PROTOCOL

2.1 Begrippen

- *Stoornis*: een vermindering of afwijking van een somatisch, psychische of anatomische structuur of functie.
- *Beperking*: een vermindering of afwezigheid van een vaardigheid om bepaalde activiteiten te verrichten op eenzelfde wijze vergeleken met gezonde mensen.
- *Belemmering*: een verlies, in kwalitatieve of kwantitatieve zin, van het vermogen van een persoon om activiteiten te verrichten of gedrag te vertonen, overeenkomstig zijn leeftijd, geslacht en de fysieke en sociaal-culturele omgeving.

2.2 Algemeen

Dit medisch protocol bevat ten behoeve van de medisch adviseur aanwijzingen, richtlijnen en feiten om door middel van anamnese en lichamelijk onderzoek tot een goed oordeel en een onderbouwd advies te komen in het kader van een aanvraag voor ontheffing van het inburgeringsexamen.

De medisch adviseur kan al dan niet tot de overtuiging komen dat betrokkene op grond van medische stoornissen en daaruit voortvloeiende beperkingen niet in staat is het gehele inburgeringsexamen, binnen vijf jaar, ondanks de bijzondere examenomstandigheden (succesvol) te behalen.

Bij deze beoordeling wordt ook het voorbereidingstraject tot het afleggen van het inburgeringsexamen betrokken. Wanneer betrokkene niet zonder lichte aanpassingen in dit voorbereidingstraject het inburgeringsexamen kan behalen, zal hij moeten worden ontheven. Zijn de aanpassingen in het voorbereidingstraject gering, dan is dat geen reden voor een ontheffing.

Er wordt vanuit gegaan dat voor het kunnen afleggen van het voorbereidingstraject dezelfde vaardigheden van belang zijn als bij het kunnen behalen van het inburgeringsexamen. Mochten lichte aanpassingen nodig zijn voor het afleggen van het voorbereidingstraject dan zal de medisch adviseur dit in het advies aangeven.

Naast het protocol gelden uiteraard de gedragsregels van artsen zoals die door de KNMG zijn vastgesteld en tevens de in de medische adviespraktijk gangbare inzichten (indicerende en adviseerende artsen, verzekeringsartsen). Zo zal het onderzoek door de medisch adviseur op een voor betrokkene zo min mogelijk belastende wijze plaatsvinden. Lichamelijk onderzoek zal achterwege kunnen blijven indien de medisch adviseur op grond van de anamnese voldoende overtuiging voor zijn oordeel heeft verkregen. Bovendien zal reeds beschikbare informatie van de behandelsector in de overwegingen worden betrokken en kan indien nodig en met gerichte toestemming van betrokkene nadere informatie bij de behandelaar worden ingewonnen. De medisch adviseur zal (verdere) medicalisering zoveel mogelijk vermijden.

Bij evidente gronden voor ontheffing kan sprake zijn van een verkorte procedure. De medisch adviseur stelt een medisch advies op aan de hand van bekendheid bij DUO, eerdere sociaal-medische adviezen en/of medische documentatie waaruit blijkt dat iemand niet in staat is het inburgeringsexamen te behalen. In het geval betrokkene bijvoorbeeld doof en/of blind is of het syndroom van Down heeft, kan sprake zijn van een evidente ontheffing. Bij evidente gronden voor ontheffing is het niet nodig dat betrokkene persoonlijk door de medisch adviseur wordt gezien.

2.3 Beperkingen

Er zijn meerdere beperkingen die tot gevolg kunnen hebben dat betrokkene het voorbereidingstraject op het afleggen van het inburgeringsexamen niet kan doen of het inburgeringsexamen niet kan halen.

Er zijn vele verschillende stoornissen waaruit beperkingen kunnen voortkomen die invloed kunnen hebben op de stem en/of de spraak, de visus, het gehoor, de motoriek en/of het cognitief functioneren.

De aard en de ernst van de stoornissen en beperkingen dienen altijd geobjectiveerd te worden door de medisch adviseur. In het advies zal worden gemotiveerd in hoeverre deze stoornissen en beperkingen leiden tot belemmeringen en kan een advies voor ontheffing voor deelname aan het inburgeringsexamen worden gegeven.

2.4 Anamnese en lichamelijk onderzoek

Hieronder zijn vragen opgenomen die gebruikt kunnen worden bij de gerichte anamnese. Deze vragen zijn niet uitputtend. Per geval zullen de specifieke vragen verschillen. De medisch adviseur zal tot de overtuiging moeten komen dat betrokkene wel, niet of met aanpassingen in staat is zich voor te bereiden op het afleggen van het examen en het examen zelf met goed gevolg af te leggen.

Inleiding

Waarom een aanvraag voor ontheffing op dit moment?

Specifiek

Ter bepaling van de subjectieve belemmering:

- Wat is volgens betrokkene de oorzaak van de belemmering?
- Hoe redt betrokkene zich in het dagelijks leven?

- Welke problemen/ belemmeringen ondervindt betrokkene door stoornis of beperking?

Ter objectivering van de beperkingen:

- Sinds wanneer heeft betrokkene de stoornis of beperking?
- Wat is de medische voorgeschiedenis?
- Wat is het medicijngebruik?
- Is de stoornis/ beperking van blijvende aard?
- Wanneer en door welke arts is de oorzaak vastgesteld?
- Is betrokkene onder behandeling voor de stoornis of beperking?
- Welke hulpmiddelen zijn in gebruik (bril, loep, hoortoestel etc.)?
- Welke opleiding heeft betrokkene gevolgd (wanneer, waar, diploma)?
- Welke werkzaamheden zijn of worden verricht, voor /na de stoornis?

Gevolgen beperkingen

Welke beperkingen ondervindt betrokkene ten aanzien van:

- **Visus:** inschatting mate gezichtsverlies
Hierbij kan gebruik gemaakt worden van een voorbeeld van het beeldscherm dat betrokkene zal moeten kunnen aflezen.
- **Gehoer:** inschatting mate gehoorverlies
Maakt betrokkene gebruik van een hoortoestel? Beoordeling verstaanbaarheid gewone spraak tijdens spreekuur.
- **Spraak:** beschrijving waaruit spraakproblemen bestaan;
Is het mogelijk om een gesprek te voeren waarin beide personen in staat zijn elkaar te begrijpen.
- **Motoriek voor computerbediening en schrijfvaardigheid:** beschrijving problemen motoriek;
Is het mogelijk om een muis en toetsenbord te bedienen, en pen en papier te gebruiken. Mocht betrokkene geen pen en papier kunnen gebruiken maar wel kunnen typen, dan kan de schrijfvaardigheid met behulp van de computer worden getoetst³.
- **Tekst/beeldbegrip:** beschrijving problemen tekst/ beeldbegrip.
Is het mogelijk om de tekst en beelden goed waar te nemen op een beeldscherm.
Heeft betrokkene een dyslexieverklaring.
- **Verstandelijke handicap:** beschrijving verstandelijke handicap.
Is het mogelijk om met de verstandelijke handicap alle facetten van het inburgeringsexamen goed af te ronden. Is reeds verblijf in een instelling geïndiceerd, wordt speciaal onderwijs gevolgd, is een IQ test gedaan.
- **Psychiatrische stoornis:** beschrijving stoornis
Is het mogelijk om met de geestelijke stoornis alle onderdelen van het inburgeringsexamen succesvol af te ronden.

2.5 Weging en beoordeling

Beoordelingsnormen

Naast aandoeningen die blijvend van aard zijn, zijn er aandoeningen die tijdelijk zijn. Het is hierbij van belang om vast te stellen op welke termijn een dermate verbetering zal optreden waarna iemand wel in staat is het inburgeringsexamen te behalen. In sommige gevallen zullen behandeling en/of hulpmiddelen nodig zijn om een verbetering te bewerkstelligen. Hierbij wordt alleen uitgegaan van algemeen gebruikelijke behandelingen en/of hulpmiddelen. Er mag niet van betrokkene verwacht worden dat hij buitensporige inspanningen zal verrichten ten aanzien van de (medische) behandeling.

Er komen situaties voor waarbij het zeer onduidelijk is hoe de prognose zal zijn, als een ziekte binnen korte termijn aanzienlijk kan verbeteren of verslechteren. De medisch adviseur kan in zo'n geval met toestemming van betrokkene besluiten het medisch advies eenmalig voor maximaal drie maanden aan te houden. Het aanhouden van het advies – in feite het opschorten van de conclusie van het advies – is alleen mogelijk indien de medisch adviseur dit redelijkerwijs noodzakelijk acht en kan motiveren.

Prognose van de beperkingen

Het gaat bij de medische advisering niet primair om het stellen van een diagnose met de daarbij behorende prognose. Aan de hand van aandoeningen, stoornissen en beperkingen stelt de medisch adviseur een advies op ten aanzien van het wel of niet kunnen voorbereiden op het inburgeringsexamen (met lichte aanpassingen), het behalen van het examen, dan wel het examen afleggen met

³ Onder voorbehoud van technische realisatie door DUO.

gebruikmaking van bijzondere examenomstandigheden. Het gaat hierbij, zoals eerder gesteld, om de overtuiging van de medisch adviseur.

2.6 Bijzondere examenomstandigheden

De volgende bijzondere examenomstandigheden zijn mogelijk:

- a. *Aangepaste locatie*
Het examen wordt in een andere locatie dan de standaard examenlocatie afgenomen (te denken valt aan vestiging Visio, ziekenhuis, ander 'soort' gebouw). Van belang is te onderkennen dat de specifieke technische mogelijkheden ter plaatse moeten voldoen aan de eisen van de digitale examens.
Daarnaast is het mogelijk dat het examen in een andere examenzaal dan de standaardexaminaal (examen in apart lokaal) wordt afgenomen. Deze voorziening is standaard aanwezig in de toetslocaties van de DUO.
- b. *Verlenging examentijd*
De examenkandidaat mag, indien mogelijk, langer over het examen doen. Dit kan bij de examenonderdelen Kennis van de Nederlandse maatschappij, Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt, Lezen, Luisteren, Spreken en Schrijven. *c. Onderbroken examenafname*
De kandidaat mag rustmomenten tijdens de examenonderdelen nemen. Dit kan bij de examenonderdelen Kennis van de Nederlandse maatschappij, Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt, Lezen, Luisteren, Spreken en Schrijven
- c. *Aangepaste inroostering*
De kandidaat wordt bijvoorbeeld aan het begin van de dag of juist aan het eind van de dag ingeroosterd, de kandidaat krijgt meer tijd tussen de examensessies door, de kandidaat wordt apart gehouden van andere kandidaten. Dit is bij alle examens mogelijk. De aangepaste inroostering kan tot gevolg hebben dat de kandidaat niet alle examens op een of twee dagen kan afleggen.
- d. *Examenhulp*
Een medewerker van DUO dan wel een door DUO aangewezen begeleider die de kandidaat helpt bij het examen. Voorbeelden hiervan zijn hulp bij inloggen, muisklikken, koptelefoon opzetten als mede persoonlijke begeleiding. Dit is bij alle examens mogelijk.
- e. *Grootbeeld*
De kandidaat kan het examen maken achter een groter beeldscherm dan standaard is voorzien. Dit geldt alleen voor de examenonderdelen Kennis van de Nederlandse maatschappij, Lezen, Luisteren en Spreken. Het standaard beeldscherm is 15 of 17 inch.
- f. *Grootschrift*
Het examenonderdeel Schrijven, kan in de papieren versie worden vergroot.
- g. *Loepfunctie*
Bij de examenonderdelen Kennis van de Nederlandse Maatschappij, Lezen, Luisteren en Spreken kan met behulp van een loep via een standaard Windows functionaliteit een gedeelte van een scherm worden uitvergroot. Bij deze aanpassing kan gebruik worden gemaakt van 2 monitoren.
- h. *Typen in plaats van schrijven*
Bij het examenonderdeel Schrijven kan de kandidaat het examen afleggen met behulp van (een regulier) toetsenbord en monitor. Dit in plaats van de gebruikelijke wijze van afnemen middels pen op papier.
- i. *Voorleesfunctie*
In dit geval krijgt de kandidaat de geschreven teksten op het beeldscherm voorgelezen middels een koptelefoon. Dit geldt alleen voor de examenonderdelen Kennis van de Nederlandse Maatschappij, Lezen en Luisteren.

Een en ander is vervat in het volgende overzicht:

	Lezen	Luisteren	Schrijven	Spreken	Kennis Nederlandse Maatschappij	Oriëntatie Nederlandse Arbeidsmarkt
a. aangepaste locatie				mogelijk	mogelijk	mogelijk
b. verlenging examentijd	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk
c. onderbroken examenafname	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk
d. aangepaste inroostering	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk
e. examenhulp	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk
f. grootbeeld	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	nvt
g. grootschrift (papier)	nvt	nvt	mogelijk	Mogelijk (alleen instructie)	nvt	nvt
h. loepfunctie	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	mogelijk	nvt
i. typen i.p.v. schrijven	nvt	nvt	mogelijk	nvt	nvt	nvt

	Lezen	Luisteren	Schrijven	Spoken	Kennis Nederlandse Maatschappij	Oriëntatie Nederlandse Arbeidsmarkt
j. voorleesfunctie	mogelijk	mogelijk	niet mogelijk	nvt	mogelijk	nvt

BIJLAGE 1

Begrippen- en afkortingenlijst

Betrokkene Degene die het inburgeringsexamen moet afleggen in het kader van de Wet inburgering, de Vreemdelingenwet 2000 of de Rijkswet op het Nederlanderschap.

Inburgeringsexamen Examen waarmee aan het minimum inburgeringsvereiste kan worden voldaan. In het examen worden zowel de Nederlandse taalvaardigheid (spreken, lezen, luisteren, schrijven) op taalniveau A2 van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen getoetst, als kennis van de Nederlandse samenleving. Het examen wordt afgenomen door DUO.

IND Immigratie- en Naturalisatiedienst.

DUO Dienst Uitvoering Onderwijs

KNS Examenonderdeel Kennis van de Nederlandse Samenleving.

KNM Kennis van de Nederlandse Maatschappij

ONA Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt

Lezen Examenonderdeel lezen

Luisteren Examenonderdeel luisteren

Schrijven Examenonderdeel schrijven

Spoken Examenonderdeel spreken

Taalniveau Het inburgeringsexamen wordt voor het onderdeel Nederlands als Tweede taal op taalniveau A2 van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen afgenomen. Op dit niveau wordt er vanuit gegaan dat iemand zich sociaal redt.

WI Wet Inburgering

BIJLAGE 2

<<<<dit advies dient op briefpapier van de medisch adviseur voorzien van de benodigde naam, adresgegevens te worden afgedrukt>>>>

<naam betrokkene>
<adres>
<postcode en plaats>

Datum aanvraag advies:

Datum advies verzonden:

MEDISCH ADVIES inburgeringsexamen

Persoonlijke gegevens aanvrager

Naam :
Adres :
Postcode en woonplaats :
Geboortedatum :
Nationaliteit:
Legitimatiebewijs* : / nr.
Een kopie van het legitimatiebewijs is aan dit medisch advies toegevoegd.

Onderzoeker(s) : <<<<naam en functie>>>>
Adviesdatum :
Tolk ja/nee; naam : <<<<naam en organisatie>>>>

Adviesaanvraag

Medische ontheffing inburgeringsexamen

Toelichting

<<<< datgene wat betrokkene meldt >>>>

Onderzoeksactiviteiten

Dossieronderzoek d.d.
Spreekuur arts d.d.
Overleg behandelaar: <<<<naam en functie>>>>
Ontvangen medische informatie: <<<<naam, functie, datum>>>>

Probleemanalyse

<<<< hier komen de overwegingen en argumenten voor de onderbouwing van de conclusies van de medisch adviseur >>>>

* als legitimatiebewijs geldt een paspoort, identiteitsbewijs of vreemdelingendocument, dus geen rijbewijs of bankpas.

Conclusie en advies

<<<<Klein stuk vrije tekst: hierin komen de belangrijkste conclusies die tot het advies leiden.>>>>

Betrokkene wordt op medische gronden wel/niet in staat geacht binnen een termijn van 5 jaar het inburgeringsexamen te behalen.

<<<<eventuele verbindingstekst naar benodigde aangepaste examenomstandigheden, indien van toepassing>>>>

Aanpassingen van de examenomstandigheden zijn echter wel /niet noodzakelijk,

- examen op een aangepaste locatie
- verlenging examentijd met 50 procent
- onderbroken examenafname
- aangepaste inroostering
- examenhulp
- grootbeeld
- grootschrift
- loepfunctie
- typen in plaats van schrijven

<<<<bovenstaande tekst voor zover van toepassing>>>>

Toelichting

<<<<hier kan door de medisch adviseur nog aanwijzingen worden gegeven bij de aangegeven bijzondere examenomstandigheid>>>>

Betrokkene is tijdens het consult wel/niet op de hoogte gesteld van de strekking van het advies.

Betrokkene kan zich wel/niet/ vinden in/ heeft geen mening over de strekking van het advies.

<<<<Vrije tekst: voor eventuele slotopmerkingen>>>>

Hoogachtend,

<naam>, arts

Bijlage(n): - kopie legitimatiebewijs

<<<<eventuele stukken die van belang zijn om mee te sturen.>>>>

BIJLAGE 3

Machtiging voor het opvragen van medische informatie

<<<<<deze machtiging dient te worden afgedrukt op het briefpapier van de medisch adviseur, voorzien van de benodigde naam, adresgegevens>>>>>

Ondergetekende,

Naam en voorletters: _____

Geboortedatum: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Verklaart hierbij dat hij / zij geen bezwaar heeft tegen het verstrekken van relevante medische informatie aan

<<<<<naam>>>>>, arts

in het kader van medisch advies over ontheffing van het inburgeringsexamen, voor de volgende vragen:

Namen behandelaars

Huisarts: _____

Specialist (en): _____

Overige hulpverleners: _____

Medisch adviseur land van
herkomst * _____

Datum:

Handtekening:

* Indien sprake was van medische ontheffing inburgeringsexamen buitenland.

Op gebruik, inzage en correctie van de gegevens zijn de Wet bescherming persoonsgegevens en het privacyreglement van toepassing.

BIJLAGE III, BEHORENDE BIJ ARTIKEL I, ONDERDEEL N

Bijlage 5, behorende bij artikel 2.5

Eindtermen kennis van de Nederlandse maatschappij

Voorwoord

Vanaf 1 januari 2007 wordt in het inburgeringsexamen taalvaardigheid en kennis van de Nederlandse samenleving getoetst. Vanaf 1 januari 2015 wordt kennis van de Nederlandse samenleving uitgebreid met het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt. Als gevolg daarvan gaat het onderdeel kennis van de Nederlandse samenleving vanaf 1 januari 2015 kennis van de Nederlandse maatschappij heten.

In dit document zijn de herziene eindtermen opgenomen voor het onderdeel kennis van de Nederlandse maatschappij (KNM) van het inburgeringsexamen Nederland.

Deze eindtermen zijn een herziening van de oorspronkelijke eindtermen die vanaf 1 januari 2007 gelden voor het inburgeringsexamen. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het consortium Bureau ICE – ITTA in 2013 verzocht om deze herziening. Aanleiding daarvoor was enerzijds de motie van Dibi en Van Dam, Tweede Kamer, 2011–2012, 33 086, nr. 40 en in de tweede plaats de gewijzigde Wet Inburgering waardoor de doelgroep van het inburgeringsexamen is veranderd; oudkomers maken in principe geen deel meer uit van de doelgroep. Ook veranderingen in de samenleving maakten een herziening hier en daar noodzakelijk. Aan de oorspronkelijke opzet en structuur is niets veranderd.

De herziening heeft plaatsgevonden in samenspraak met de Adviescommissie van het examen Kennis van de Nederlandse Samenleving en met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Deze nieuwe versie van de eindtermen wordt van kracht in het voorjaar van 2015 als de itebank en het examen zijn aangepast aan de nieuwe eindtermen.

Als basis voor het opstellen van de oorspronkelijke eindtermen zijn de uitkomsten van het onderzoek van Euro RSCG Bikker gebruikt. In hun 'Onderzoeksverslag en eindtermen Inburgeringsexamen Kennis van de Nederlandse Samenleving' (Rotterdam, mei 2005) zijn acht thema's onderscheiden waaromheen eerste aanzetten van eindtermen zijn geformuleerd. Bureau ICE en Cito hebben de eerste aanzetten voor de eindtermen verder uitgewerkt.

Naast de uitkomsten van het onderzoek van Euro RSCG Bikker is ook gekeken naar de aanbevelingen in het rapport van de Commissie Franssen (Inburgering getoetst, februari 2004) ten aanzien van Kennis van de Nederlandse Samenleving (KNS) en het Brondocument Leren en Burgerschap (Cinop, juni 2004). Ook is gebruik gemaakt van de eindtermen van de Profieltoets Maatschappij-Oriëntatie, en van het onderdeel Kennis van de Nederlandse Samenleving van het huidige inburgeringsexamen buitenland.

Het geheel van uitgewerkte eindtermen is voorgelegd aan een door het verantwoordelijke ministerie (destijds het ministerie van Justitie) ingestelde klankbordgroep voor het examen KNS. Op basis van hun aanbevelingen en suggesties zijn de eindtermen waar nodig en wenselijk aangepast.

De inhoud van de verschillende brondocumenten en de ontvangen reacties is verwerkt in het eindtermendocument.

Bij de herziening van de eindtermen zijn ook de uitkomsten van het onderzoek dat Regioplan in 2011 heeft uitgevoerd betrokken (Wat inburgeraars moeten weten van Nederland, maart 2011).

Bij de uitwerking van de eindtermen KNS is destijds gekozen voor dezelfde aanpak als bij de eindtermen voor taal die golden tot 1 januari 2013. Dat betekent dat bij de eindtermen voor KNS uit is gegaan van cruciale praktijksituaties (CP's). Dat zijn situaties, gekoppeld aan de onderscheiden thema's, waarin inburgeraars adequaat moeten kunnen functioneren. Binnen de thema's zijn vervolgens handelingen beschreven die essentieel zijn voor adequaat functioneren: de Cruciale Handelingen (CH's). Bij elke handeling hoort kennis (Cruciale Kennis, CK). Tot slot zijn, gegeven de onderscheiden thema's, handelingen en kennis, indicatoren geformuleerd. Dat zijn de normen die aangeven wanneer een handeling als succesvol kan worden beschouwd. De indicatoren voor succesvol gedrag zijn leidend voor de inhoud van het examen KNS.

Hoofdstuk 1 Toelichting op de opbouw van het eindtermendocument

Het eindtermendocument is als volgt opgebouwd. In dit hoofdstuk gaan we nader in op het niveau dat hoort bij het examen KNM. We geven hierbij zowel een toelichting op het niveau van taalvaardigheid als op een toelichting op het verwachte cognitieve niveau. In hoofdstuk 2 beschrijven we de onderscheiden situaties en leggen we de relatie met de onderscheiden thema's. In hoofdstuk 3 beschrijven we per thema de cruciale handelingen. In hoofdstuk 4 beschrijven we per cruciale handeling de

bijbehorende cruciale kennis en de indicatoren voor succesvol handelen. In de bijlage is het geheel van eindtermen nogmaals schematisch opgenomen.

1.1 Niveau examen Kennis van de Nederlandse maatschappij

De beschrijving van de cruciale handelingen, de bijbehorende cruciale kennis, evenals de indicatoren voor succesvol handelen kunnen in eerste instantie de indruk wekken te refereren aan complexe situaties. Bij het ontwikkelen van de eindtermen en het examen KNM hebben we dit ondervangen door het niveau van het examen te koppelen aan bestaande beschrijvingen van cognitief niveau en taalniveau.

Om de kandidaten en onderwijsaanbieders meer houvast te bieden bij de voorbereiding op het examenonderdeel KNM, geven we hieronder een toelichting op het niveau van de eindtermen en de daaraan gekoppelde toetsopgaven.

Cognitief niveau

Voor een indicatie van het cognitieve niveau dat aan de eindtermen is gekoppeld, hebben we ons gebaseerd op de Doelen Sleutelvaardigheden⁴. In dit beschrijvingskader wordt gewerkt met vier niveaus. De eindtermen KNM en de toetsopgaven in het examen KNM zijn gekoppeld aan de beschrijving van Niveau 1.

Overzicht niveaus Doelen Sleutelvaardigheden:

Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Deelnemer past competentie toe in bekende, niet complexe situaties volgens een beperkt handelingsrepertoire	Deelnemer past competentie toe in onbekende, niet complexe situaties volgens een beperkt handelingsrepertoire	Deelnemer past competentie toe in bekende, complexe situaties volgens een gevarieerd handelingsrepertoire	Deelnemer past competentie toe in onbekende, complexe situaties volgens een gevarieerd handelingsrepertoire
Kenmerken niveau 1	Kenmerken niveau 2	Kenmerken niveau 3	Kenmerken niveau 4
Bekende situatie	Onbekende situatie	Bekende situatie	Onbekende situatie
Niet complex	Niet complex	Complex	Complex
Beperkt repertoire	Beperkt repertoire	Gevarieerd repertoire	Gevarieerd repertoire

Uitgaande van niveau 1 als uitgangspunt voor het cognitieve niveau van de eindtermen KNM en de daaraan gerelateerde toetsopgaven hebben we de kenmerken van niveau 1 voor de eindtermen en examenopgaven KNM op de volgende manier nader uitgewerkt:

- **Bekende of dagelijkse situaties**
De situaties die voor het examen KNM geselecteerd zijn, zijn situaties die inburgeraars in het dagelijks leven tegen (kunnen) komen. In het examen wordt vertrouwdheid met de situaties zo goed mogelijk geborgd door veel gebruik te maken van beeldmateriaal. Zo is met weinig taal de herkenbaarheid van situaties zo groot mogelijk gemaakt.
- **Niet complexe of simpele alledaagse taken**
De opgaven die de kandidaten voorgelegd krijgen zijn teruggebracht tot niet-complexe examenopgaven. De examenopgaven zijn gekoppeld aan een casus. Dit is een inleidende context die het mogelijk maakt meerdere taken onafhankelijk van elkaar te meten zonder de complexiteit te verhogen en toch te zorgen voor een maximale samenhang. De examenopgaven doen een beroep op eenduidig gedrag of handelen in een alledaagse, herkenbare context.
- **Beperkt handelingsrepertoire**
Een beperkt handelingsrepertoire verwijst naar gedrag dat wordt gestuurd door routines of standaardprocedures. In het examen Kennis van de Nederlandse maatschappij vragen we van de kandidaat dat hij per casus en per opgave kan inschatten welk handelen het meest gepast en het meest adequaat is. Het gaat om eenvoudig, reproduceerbaar gedrag, waarvoor men in principe in het onderwijs of elders geleerd of geoefend heeft.

Taalniveau

De opgaven in het examen KNM zijn geconstrueerd op niveau A2 van het Raamwerk NT⁵. Dit is het niveau dat voor de mondelinge vaardigheden als uitgangspunt is gekozen voor de taaltoetsing in het inburgeringsexamen. De opgaven in het examen KNM worden allemaal mondeling aangeboden zodat beheersing van A2 voor luistervaardigheid uitgangspunt is voor het examen KNM. In het onder-

⁴ Van Vliet (2000), *Blokkendoos KSE, leergebied Sleutelvaardigheden*. De Bilt: BVE-raad.

⁵ Dalderop, K. e.a.(2002): *Raamwerk Nt2*. De Bilt: BVE-Raad

staande overzicht staat aangegeven wat er talig verwacht kan worden van een taalgebruiker op niveau A2.

Overzicht taalniveau Basisgebruiker A1 en A2

Basisgebruiker	
A1	Kan vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen gericht op de bevrediging van concrete behoeften begrijpen en gebruiken. Kan zichzelf aan anderen voorstellen en kan vragen stellen en beantwoorden over persoonlijke gegevens zoals waar hij/zij woont, mensen die hij/zij kent en dingen die hij/zij bezit. Kan op een simpele wijze reageren, aangenomen dat de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.
A2	Kan zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met zaken van direct belang (bijvoorbeeld persoonsgegevens, familie, winkelen, plaatselijke geografie, werk). Kan communiceren in simpele en alledaagse taken die een eenvoudige en directe uitwisseling over vertrouwde en alledaagse kwesties vereisen. Kan in eenvoudige bewoordingen aspecten van de eigen achtergrond, de onmiddellijke omgeving en kwesties op het gebied van diverse behoeften beschrijven.

Om de toegankelijkheid van de examenopgaven te vergroten, worden de opdrachten ondersteund door beeldmateriaal. Veelal worden opgaven geïntroduceerd met een kort filmpje waarin de context van de opgave snel en efficiënt kan worden geschetst. De vragen en antwoorden worden ook voor het overgrote deel voorzien van film- of fotomateriaal.

De opgaven zijn door niveau en uitvoering voor iedere inburgeraar toegankelijk mits hij zich op de inhoud van het examen KNS heeft voorbereid en het taalniveau A2 voor luister- en/of leesvaardigheid beheerst. Omdat de eindtermen voor iedereen toegankelijk en beschikbaar zijn, kan iedere inburgeraar en zijn scholingsaanbieder zich goed op het examen voorbereiden.

Voorbeeld:

*Mo heeft te hard gereden. Hij krijgt een bon.
Hij moet een boete betalen.*

Hoe moet Mo de boete betalen?

- Mo betaalt bij het gemeentehuis.
- Mo betaalt bij het politiebureau.
- Mo betaalt met de acceptgirokaart.*

Hoofdstuk 2 Cruciale Praktijksituaties en thema's

We onderscheiden vier essentiële situaties waarin het voor inburgeraars van belang is in Nederland te kunnen functioneren. Deze zogenoemde 'Cruciale Praktijksituaties (CP's)' zijn:

- Functioneren op de arbeidsmarkt
- Functioneren in de eigen leefomgeving
- Functioneren in contacten met instanties en overheid
- Functioneren als burger in Nederland

In het onderzoek uitgevoerd door Euro RSCG Bikker zijn daarbij 8 thema's onderscheiden met de bijbehorende uitwerking:

- Werk en inkomen**
De inburgeraar is in staat stappen te zetten om werk te zoeken, te behouden en in eigen onderhoud te voorzien.
- Omgangsvormen, waarden en normen**
De inburgeraar is in staat om te gaan met de Nederlandse omgangsvormen, waarden en normen.
- Wonen**
De inburgeraar is in staat passende huisvesting te vinden en nutsvoorzieningen te regelen. Hij draagt zorg voor de veiligheid in de woning en voor milieu en schone leefomgeving.
- Gezondheid en gezondheidszorg**
De inburgeraar is in staat om volgens de regels van het Nederlandse zorgstelsel gebruik te maken van de gezondheidszorg.
- Geschiedenis en geografie**
De inburgeraar is in staat om, door de geschiedenis en geografie van Nederland te kennen, betrokken te zijn bij Nederland en de Nederlandse samenleving.
- Instanties**
De inburgeraar is op de hoogte van de dienstverlening van de lokale overheid, de belastingdienst, de politie en instanties voor sociale en juridische dienstverlening. Hij is in staat in voorkomende gevallen informatie of hulp te vragen bij Bureaus voor Juridische Hulpverlening en/of maatschappelijk werk.
- Staatsinrichting en rechtsstaat**

De inburgeraar is in staat om, door de staatsinrichting van Nederland te kennen, betrokken te zijn bij Nederland en de Nederlandse samenleving.

8 Onderwijs en opvoeding

De inburgeraar kent het Nederlandse onderwijssysteem en onderkent het belang van onderwijs in de Nederlandse kenniseconomie. Inburgeraars laten hun kinderen aan onderwijs deelnemen en kennen de rol die van ouders wordt verwacht.

De onderscheiden thema's kunnen in meerdere cruciale praktijksituaties een rol spelen. Zo is een thema als 'Normen en waarden' zelfs in alle vier de cruciale praktijksituaties van belang. Immers, in elke situatie wordt van een inburgeraar verwacht dat hij zich aan de bij de situaties behorende normen en waarden houdt. Een thema als 'Werk en Inkomen' is weer alleen relevant voor de cruciale situatie 'Functioneren op de arbeidsmarkt'. Dit impliceert dat in het examen sommige thema's in meerdere situaties voor kunnen komen en andere thema's gekoppeld zijn aan een enkele situatie.

In het volgende overzicht is weergegeven welke thema's voor welke situatie van belang zijn.

Cruciale Praktijk- situatie (CP)	Thema 1 Werk en inkomen	Thema 2 Omgangs- vormen, waarden en normen	Thema 3 Wonen	Thema 4 Gezondheid en gezond- heidszorg	Thema 5 Geschiedenis en geografie	Thema 6 Instanties	Thema 7 Staatsin- richting en rechtsstaat	Thema 8 Onderwijs en opvoeding
I Functioneren op de arbeids- markt	X	X						
II Functioneren in de eigen leefomgeving		X	X	X				X
III Functioneren in contacten met instanties en overheid		X	X	X		X		X
IV Functioneren als burger in Nederland		X			X	X	X	

Hoofdstuk 3 Thema's en bijbehorende Cruciale Handelingen (CH's)

In dit hoofdstuk beschrijven we per thema de bijbehorende cruciale handelingen.

1. Werk en inkomen

De inburgeraar is in staat stappen te zetten om werk te zoeken, te behouden en in eigen onderhoud te voorzien.

Cruciale handelingen

- 1.1 snel en efficiënt (nieuw) werk zoeken
- 1.2 actief deel uit maken van een arbeidsorganisatie
- 1.3 omgaan met (verborgen) discriminatie op de arbeidsmarkt
- 1.4 voorbereidingen treffen om een eigen bedrijf te starten

2. Omgangsvormen, waarden en normen

De inburgeraar is in staat om om te gaan met de Nederlandse omgangsvormen, waarden en normen

Cruciale handelingen

- 2.1 duiden en hanteren van verschillende omgangsvormen in Nederland
- 2.2 omgaan met ongewone of botsende gewoonten, waarden en normen
- 2.3 deelnemen aan sociale netwerken
- 2.4 aangaan en onderhouden van alledaagse sociale contacten

3. Wonen

De inburgeraar is in staat passende huisvesting te vinden en nutsvoorzieningen te regelen. Hij draagt zorg voor de veiligheid in de woning. En draagt zorg voor milieu en schone leefomgeving.

Cruciale handelingen

- 3.1 passende huisvesting regelen
- 3.2 regelen van en omgaan met nutsvoorzieningen en communicatiemiddelen in de eigen woning

3.3 omgaan met gebruiken met betrekking tot de aankleding en onderhoud van de woonomgeving

4. Gezondheid en gezondheidszorg

Inburgeraars zijn in staat om volgens de regels van het Nederlandse zorgstelsel gebruik te maken van de gezondheidszorg.

Cruciale handelingen

- 4.1 bewuste keuzes doen ten aanzien van de eigen gezondheid en levensstijl
- 4.2 gebruik maken van eerstelijns gezondheidszorg (huisarts)
- 4.3 gebruik maken van tweedelijns gezondheidszorg
- 4.4 gebruik maken van de apotheek
- 4.5 gebruik maken van de tandarts
- 4.6 handelen bij medische spoedgevallen
- 4.7 gebruik maken van gespecialiseerde zorg rondom zwangerschap, bevalling en het jonge kind
- 4.8 een zorgverzekering afsluiten en gebruiken
- 4.9 gebruik maken van en/of regelen van zorg voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten

5. Geschiedenis en geografie

De inburgeraar is in staat om, door de geschiedenis en geografie van Nederland te kennen, betrokken te zijn bij Nederland en de Nederlandse samenleving.

Cruciale handelingen

- 5.1 zich verdiepen in de geschiedenis van Nederland
- 5.2 omgaan met voor Nederland gevoelige relaties en gebeurtenissen
- 5.3 geografische kennis van Nederland gebruiken in het dagelijkse leven
- 5.4 kent de denkbeelden die in Nederland geaccepteerd zijn (sinds de jaren '70)

6. Instanties

De inburgeraar is op de hoogte van de dienstverlening van de lokale overheid, de belastingdienst, de politie en instanties voor sociale en juridische dienstverlening. Hij is in staat in voorkomende gevallen informatie of hulp te vragen bij Bureau voor Juridische Hulpverlening en/of maatschappelijk werk.

Cruciale handelingen

- 6.1 gebruik maken van de dienstverlening van de gemeente aan de burger
- 6.2 omgaan met belastingaangifte, -teruggave en aanvragen van toeslagen (zorg-, kinderopvang-, woontoeslag)
- 6.3 omgaan met dienstverlening en aanwijzingen van de politie
- 6.4 gebruik maken van juridische hulp (sociale raadslieden) en sociale dienstverlening
- 6.5 verantwoord omgaan met verzekeringen

7. Staatsinrichting en rechtsstaat

De inburgeraar is in staat om, door de staatsinrichting van Nederland te kennen, betrokken te zijn bij Nederland en de Nederlandse samenleving.

Cruciale handelingen

- 7.1 in het dagelijks handelen invulling geven aan de Nederlandse grondwet
- 7.2 zich verdiepen in de verantwoordelijkheden van de Nederlandse bestuurslagen
- 7.3 omgaan met de scheiding tussen kerk (religie) en staat
- 7.4 hanteert wet- en regelgeving

8. Onderwijs en opvoeding

De inburgeraar kent het Nederlandse onderwijssysteem en onderkent het belang van onderwijs in de Nederlandse kenniseconomie. Inburgeraars laten hun kinderen aan onderwijs deelnemen en kennen de rol die van ouders wordt verwacht.

Cruciale handelingen

- 8.1 maakt gebruik van het Nederlandse onderwijssysteem voor zichzelf of de eigen kinderen
- 8.2 draagt verantwoordelijkheid voor het gedrag van de eigen minderjarige kinderen
- 8.3 maakt gebruik van kinderopvang en speelzaal
- 8.4 omgaan met schoolkosten en tegemoetkomingen in schoolkosten en studiefinanciering

Hoofdstuk 4 Cruciale kennis en indicatoren voor succesvol handelen

Voorwaardelijke eindtermen Algemene Redzaamheid

Er is een aantal eindtermen dat van toepassing is op alle situaties en thema's. Daarbinnen verwachten we dat inburgeraars kennis hebben van en zich bepaalde handelingen eigen hebben gemaakt, ongeacht de situatie waarin ze verkeren. Dit zijn de eindtermen Algemene Redzaamheid. De volgende eindtermen Algemene Redzaamheid zijn van toepassing:

- Selecteert informatiebronnen
- Gebruikt informatiebronnen
- Maakt gebruik van formele en informele mogelijkheden voor hulp.
- Handelt tijdig, dat wil zeggen laat geen termijn verlopen.

Deze normen worden niet apart getoetst, maar geïntegreerd in andere normen aangeboden.

Op de volgende bladzijden werken we de cruciale handelingen verder uit in bijbehorende cruciale kennis en indicatoren voor succesvol handelen. Hieronder leggen we uit op welke wijze deze gelezen moeten worden.

De eindtermen zijn opgebouwd rond thema's, waaraan Cruciale praktijksituaties zijn gekoppeld. Elke CP kent vervolgens een of meer cruciale handelingen, die uitgewerkt zijn in indicatoren voor succesvol handelen, waarvoor cruciale kennis nodig is. Hieronder verduidelijken we deze opbouw van de eindtermen met een voorbeeld uit het eindtermendocument.

Het thema

Werk en inkomen

De inburgeraar is in staat stappen te zetten om werk te zoeken, te behouden en in eigen onderhoud te voorzien.

De cruciale handeling

Cruciale handelingen

1.1 Snel en efficiënt (nieuw) werk zoeken

Cruciale kennis

1.1.1 Is op de hoogte van de procedures van de gemeente voor werkzoekenden.

- *legt bij werkloosheid direct contact met de gemeente ten behoeve van registratie/inschrijving*
- *overlegt met de gemeente bij scholingswensen die passen bij zijn startpositie*

Indicatoren voor succesvol handelen

1 Werk en inkomen

De inburgeraar is in staat stappen te zetten om werk te zoeken, te behouden en in eigen onderhoud te voorzien.

Cruciale handelingen

1.1 Snel en efficiënt (nieuw) werk zoeken

1.1.1 Is op de hoogte van de procedures van de gemeente voor werkzoekenden.

- *legt bij werkloosheid direct contact met de gemeente ten behoeve van registratie/inschrijving*
- *overlegt met de gemeente bij scholingswensen die passen bij zijn startpositie*

- 1.1.2 Is op de hoogte van de procedures van de gemeente en het UWV⁶ voor werklozen of arbeidsongeschikten.
- *handelt volgens procedures bij aanvraag van uitkering in kader van werkloosheid of arbeidsongeschiktheid*
 - *legt uit dat Nederland een (tijdelijk) vangnet (bijstand, ww) heeft voor mensen die ondanks hun inspanningen geen werk kunnen vinden of die niet (voltijds) aan het werk kunnen om fysieke of psychische redenen (arbeidsongeschiktheidsuitkeringen).*
- 1.1.3 Is op de hoogte van andere intermediairs (dan de gemeente en het UWV) voor het vinden van werk.
- *legt de procedure voor inschrijving bij werk zoeken via uitzendbureaus uit*
- 1.1.4 Weet hoe je in Nederland vacatures kunt vinden.
- *raadpleegt eigen netwerk en bronnen voor vacatures (krant, internet, beurs UWV, eigen netwerken enzovoort)*
 - *legt uit dat het in Nederland gebruikelijk is bij een sollicitatie een cv, een sollicitatiebrief of sollicitatieformulier te gebruiken.*
- 1.1.5 Heeft inzicht in relevante delen van de arbeidsmarkt in relatie tot eigen kwalificaties en loopbaanmogelijkheden.
- *houdt rekening met factoren die de kansen op de arbeidsmarkt beïnvloeden (vooropleiding, werkervaring, beschikbaarheid, motivatie en kennis van de Nederlandse taal)*
- 1.1.6 Weet hoe hij de waarde van de eigen opleiding en ervaring voor de Nederlandse arbeidsmarkt kan achterhalen of laten equivaleren.
- *checkt de waarde van een eerder behaald diploma of ervaring (aanvraag IDW of EVC procedure)*
- 1.1.7 Weet welke stappen gevolgd moeten worden voor scholing.
- *licht het belang van scholing voor zichzelf toe en licht toe welke stappen er gevolgd moeten worden voor scholing indien nodig.*
- 1.1.8 Weet welke eisen met betrekking tot competenties een werkgever aan een sollicitant kan stellen.
- *vergroot bij onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal zijn of haar taalvaardigheid Nederlands*
 - *zoekt training bij onvoldoende sollicitatievaardigheden*
 - *onderzoekt bij onvoldoende kwalificatie de mogelijkheden voor een passende opleiding om dit te herstellen*
 - *legt uit dat het volgen van bij- of nascholing onderdeel uitmaakt van werken*

1.2 Actief deel uit maken van een arbeidsorganisatie

- 1.2.1 Weet welke algemene eisen een werkgever stelt aan een werknemer.
- *legt uit dat werkgevers in Nederland het vaak belangrijk vinden dat werknemers zelfstandig werken, samenwerken met collega's en initiatief tonen*
 - *gaat op passende wijze om met leidinggevenden*
- 1.2.2 Weet welke vormen van werknemersparticipatie belangrijk zijn.
- *licht het belang van werknemersparticipatie toe*
 - *legt uit welke vormen van werknemersparticipatie er zijn en wat zij doen (vakbond, Ondernemingsraad Ondernemingsraad = OR / Medezeggenschapsraad Medezeggenschapsraad = MR, personeelsvereniging)*
- 1.2.3 Onderkent het belang van contacten met collega's.
- *gaat op passende wijze contacten aan met collega's*
- 1.2.4 Weet welke regels en plichten voor een werknemer voortvloeien uit een arbeidsovereenkomst.
- *volgt bedrijfsregels bij werkuitvoering (arbo⁷, milieu, vakantie, ziekte enzovoort)*
 - *legt uit wat de rechten en plichten zijn bij verschillende soorten arbeidscontracten (0-uren contract, via uitzendbureau, tijdelijk en vast)*
- 1.2.5 Weet in grote lijnen welke premies en belastingen door werknemers moeten worden betaald en met welk doel.
- *legt uit dat ingehouden werknemerspremies en belastingen op salaris en uitkeringen bedoeld zijn voor algemene voorzieningen (bijvoorbeeld onderwijs, wegen, aow)⁸*
 - *weet hulp te vinden bij het invullen van een aangifte- of teruggavenformulier voor de belasting*
 - *regelt eigen aanvullende (pensioen) verzekeringen indien nodig*
- 1.2.6 Kent de rol van vakbonden in Nederland.
- *licht toe wat de rol van de vakbeweging in Nederland is*

⁶ UWV = Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen

⁷ Arbo = Arbeidsomstandigheden

⁸ AOW = Algemene ouderdomswet

- 1.2.7 Weet wat een CAO⁹ inhoudt en wat het belang is van een CAO.
- *geeft uitleg over wat een CAO is en het belang ervan*

1.3 Omgaan met (verborgen) discriminatie op de arbeidsmarkt

- 1.3.1 Kent de wettelijke rechten en procedures in geval van discriminatie.
- *legt uit dat discriminatie op het werk verboden is (zowel door werkgevers als collega's)*
 - *bespreekt een vermoeden van discriminatie door een collega met de werkgever*
 - *licht toe hoe hij een beroep kan doen op wettelijke rechten bij discriminatie*

1.4 Voorbereidingen treffen om een eigen bedrijf te starten

- 1.4.1 Weet wat de rol is van de Kamer van Koophandel¹⁰.
- *schrijft zich in bij de Kamer van Koophandel*
- 1.4.2 Weet dat bepaalde diploma's van belang zijn voor het starten van een bedrijf in bepaalde sectoren.
- *schrijft zich in voor (aanvullende) cursussen*
- 1.4.3 Weet wat de eisen ten aanzien van financiering van een eigen bedrijf zijn.
- *legt uit dat een ondernemingsplan belangrijk is voor de financiering van de start van een eigen bedrijf.*
 - *levert informatie voor het opstellen van een ondernemingsplan*
 - *schakelt passende hulp in voor de financiering van de start van een eigen bedrijf*

2 Omgangsvormen, waarden en normen

De inburgeraar is in staat om om te gaan met de Nederlandse omgangsvormen, waarden en normen

Cruciale handelingen

2.1 Duiden en hanteren van verschillende omgangsvormen in Nederland

- 2.1.1 Weet dat omgangsvormen, waarden en normen kunnen verschillen per cultuur, regio en sociale klasse.
- *stelt zich op de hoogte van onuitgesproken omgangsregels (door observeren, advies vragen, vragen om bevestiging of correctie enzovoort)*
 - *gaat op een respectvolle manier om met overeenkomsten en verschillen*
 - *informeert zich over omgangsvormen, normen en waarden van burgers met andere achtergronden dan de eigen*
- 2.1.2 Weet dat Nederlanders zich zeer direct kunnen uiten, zonder daarmee kwetsend of onbeleefd te willen zijn.
- *vat direct geuite feedback en kritiek niet persoonlijk op*
 - *reageert adequaat op rechtstreeks uitgesproken meningen en directe vraagvormen*
- 2.1.3 Weet hoe sociale contacten privé en op het werk verlopen.
- *maakt indien de andere partij daar prijs op stelt afspraken bij sociale contacten (bijvoorbeeld voor bezoek)*
 - *houdt zich aan gemaakte afspraken of meldt zich tijdig af*
- 2.1.4 Weet wat de gebruikelijke gedragsregels zijn in de meest voorkomende situaties (in winkels en wachtkamers, bij loketten, deelnemen aan feestje in de buurt, openbaar vervoer).
- *stelt zich op de hoogte van de gangbare regels en realiseert zich wat op dit gebied als passend gedrag wordt beschouwd (nummertje trekken, een karretje pakken, in de rij staan, op zijn beurt wachten, in- en uitstappen bij openbaar vervoer)*

2.2 Omgaan met ongewone of botsende gewoonten, waarden en normen

- 2.2.1 Weet dat de verhouding tussen man en vrouw, ook in huiselijke kring, gelijkwaardig is.
- *realiseert zich dat mannen en vrouwen in Nederland gelijkwaardig worden behandeld en gaat hier respectvol mee om*
- 2.2.2 Weet dat (ongehuwd) samenwonen, ook van mensen van gelijke sekse, geaccepteerd is in Nederland.
- *realiseert zich dat andere samenlevingsvormen dan het huwelijk geaccepteerd zijn in Nederland en gaat hier respectvol mee om*

⁹ CAO = Collectieve Arbeidsovereenkomst

¹⁰ Kamer van Koophandel = KvK

2.2.3 Kent de belangrijkste Nederlandse feestdagen en hun religieuze, politieke of historische inhoud/achtergrond.

- *licht de belangrijkste Nederlandse feestdagen toe (Kerst, Pasen, Sinterklaas, Koningsdag, 4 en 5 mei) en de achtergronden van de gebruiken die erbij horen*
- *stelt zich op de hoogte van wat er bij de viering van deze feesten wordt verwacht op school, in de buurt, op het werk*
- *laat anderen vrij in de viering van voor hen belangrijke (religieuze) feestdagen*

2.3 Deelnemen aan sociale netwerken

2.3.1 Kent doel en gebruiken van culturele- en sportieve verenigingen.

- *kan uitleggen hoe het lidmaatschap van verenigingen kan bijdragen aan participatie in sociale netwerken*
- *legt uit dat het gebruikelijk is dat leden actief zijn voor de vereniging*

2.4 Aangaan en onderhouden van alledaagse sociale contacten

2.4.1 Kent de Nederlandse gebruiken bij belangrijke familiegebeurtenissen van buren en bekenden (bruiloft, geboorte, slagen voor examen enzovoort).

- *neemt op passende wijze contact op met buren en bekenden bij belangrijke familiegebeurtenissen (een kaartje sturen, feliciteren, een klein presentje enzovoort)*

2.4.2 Weet om te gaan met overlast en grensoverschrijdend gedrag.

- *legt uit dat het in Nederland gebruikelijk is om overlast en grensoverschrijdend gedrag van anderen bespreekbaar te maken*
- *treft passende maatregelen bij vermoede overlast van zichzelf (bijvoorbeeld buren waar-schuwen bij een eigen feestje)*

3 Wonen

De inburgeraar is in staat passende huisvesting te vinden en nutsvoorzieningen te regelen. Hij draagt zorg voor de veiligheid in de woning. En draagt zorg voor milieu en schone leefomgeving.

Cruciale handelingen

3.1 Passende huisvesting regelen

3.1.1 Weet waar en hoe hij informatie kan vinden ten behoeve van het verkrijgen van een huurwoning.

- *neemt contact op met de passende instantie bij het zoeken van een huurhuis*
- *raadpleegt huizenkranten en websites*
- *formuleert een woonwens die past bij zijn gezinssituatie en zijn inkomen*
- *schrijft zich bij woon- of verhuiswens in bij een passende instantie*
- *licht toe wat de belangrijkste stappen zijn in de vastgestelde procedure*
- *kan aangeven dat er mogelijkheid is tot het aanvragen van huurtoeslag bij de belastingdienst en kan (eventueel met hulp) achterhalen welke regels gelden voor het aanvragen ervan*

3.1.2 Kent de procedures rondom het aankopen/verkoop van een woning.

- *legt uit dat je bij het verkopen van een woning een makelaar in kan schakelen*
- *neemt bij belangstelling voor een koophuis contact op met de verkopende makelaar/partij*
- *wint informatie en advies in bij de bank over eigen financiële mogelijkheden in geval van hypotheek*
- *geeft aan dat er mogelijkheden zijn voor renteaftrek*
- *licht toe wat de taken zijn van een notaris bij de koop/verkoop van een huis*

3.2 Regelen van en omgaan met nutsvoorzieningen en communicatie-middelen in de eigen woning

3.2.1 Weet hoe hij aanvragen moet regelen.

- *regelt zijn energievoorziening*
- *regelt telefoon- en/of kabel aansluiting*

3.2.2 Weet hoe een energiejaarrekening is opgebouwd.

- *begrijpt de hoofdpunten uit energiejaarrekening*

3.2.3 Weet hoe hij veilig en zuinig met gas, elektra en water om moet gaan.

- *volgt de veiligheidsvoorschriften voor gebruik van gas, elektra en water op*
- *geeft aan op welke manieren je zuinig met gas, elektra en water kan omgaan om milieu en geld te sparen.*

3.2.4 Weet wie hij moet benaderen bij storing.

- herkent storingen en handelt passend (bijvoorbeeld onderscheid stroomuitval in de buurt en gaslek in eigen woning)

3.3 Omgaan met gebruiken met betrekking tot de aankleding en onderhoud van de woonomgeving

- 3.3.1 Kent regels met betrekking tot afvalinzameling en afvalscheiding.
 - geeft aan wat de regels voor afvalinzameling en afvalscheiding zijn
- 3.3.2 Kent de regels (gemeentelijke bepaling) omtrent het schoonhouden van de omgeving.
 - legt uit wat de wettelijke milieuregels zijn
- 3.3.3 Weet dat veel Nederlanders belang hechten aan het uiterlijk van huis en tuin.
 - geeft aan dat veel Nederlanders belang hechten aan een ordelijk aanzicht van de woning
 - bergt afval op op daarvoor bestemde plaatsen

4 Gezondheid en gezondheidszorg

Inburgeraars zijn in staat om volgens de regels van het Nederlandse zorgstelsel gebruik te maken van de gezondheidszorg.

Cruciale handelingen

4.1 Bewuste keuzes doen ten aanzien van de eigen gezondheid en levensstijl

- 4.1.1 Weet dat bewegen en gezonde voeding een belangrijke bijdrage leveren aan gezondheid.
 - geeft aan dat sport, beweging en gezond eten eraan bijdragen gezond te blijven

4.2 Gebruik maken van eerstelijns gezondheidszorg (huisarts)

- 4.2.1 Weet hoe hij een huisarts kan vinden.
 - meldt zich aan bij een huisarts
 - maakt een afspraak voor een patiëntkennismakingsgesprek
 - legt uit dat hij een eigen huisarts kan kiezen
- 4.2.2 Weet met welke klachten hij bij een huisarts terecht kan.
 - maakt afspraken voor klachten die vallen onder de taken en verantwoordelijkheden van een huisarts
- 4.2.3 Kent de wijze waarop Nederlandse artsen doorgaans adviseren.
 - geeft aan welk gedrag bijdraagt aan het bevorderen van herstel
 - geeft aan dat artsen in Nederland in het algemeen terughoudend zijn in het voorschrijven van medicijnen
- 4.2.4 Kent de procedure bij de afdeling Eerste Hulp.
 - licht toe dat op de Eerste Hulp de volgorde van behandeling van mensen bepaald wordt door de ernst van de verwonding

4.3 Gebruik maken van tweedelijns gezondheidszorg

- 4.3.1 Weet dat de huisarts doorverwijst naar specialistische zorg.
 - gaat bij medische problemen eerst naar de huisarts
 - neemt bij bezoek aan specialist een verwijsbrief mee
 - neemt regels en gebruiken in ziekenhuizen in acht
 - laat bij eerste bezoek aan ziekenhuis eerst een registratiekaartje maken
- 4.3.2 Weet dat de huisarts kan doorverwijzen naar psychosociale zorg- of hulpverlening.
 - geeft aan dat hij zich voor psychosociale zorg- of hulpverlening eerst tot de huisarts wendt voor een doorverwijzing

4.4 Gebruik maken van de apotheek

- 4.4.1 Weet dat de meeste medicijnen alleen op recept te verkrijgen zijn en bepaalde medicijnen niet.
 - zorgt voor een recept via huisarts of specialist
 - haalt zonder tussenkomst van arts medicijnen die zonder recept verkrijgbaar zijn bij drogist of apotheek
 - hanteert de juiste regels voor het aanvragen van vergoeding voor medicijnen

4.5 Gebruik maken van de tandarts

- 4.5.1 Weet dat een regelmatig bezoek aan een tandarts gangbaar is.
 - kiest een tandarts

- bezoekt periodiek een tandarts voor controle of behandeling

4.6 Handelen bij medische spoedgevallen

- 4.6.1 Weet dat bij levensbedreigende situaties het nummer 112 moet worden gebeld.
- belt bij spoedgevallen het noodnummer
- 4.6.2 Weet dat avond- en weekenddiensten zijn geregeld.
- realiseert zich dat 's avonds en in het weekend bij dringende medische problemen andere procedures gelden

4.7 Gebruik maken van gespecialiseerde zorg rondom zwangerschap, bevalling en het jonge kind

- 4.7.1 Weet waar zich te melden voor zwangerschapsbegeleiding en verloskundige hulp.
- meldt zich bij een verloskundige of laat zich bij medische noodzaak doorverwijzen naar gynaecoloog
 - noemt voorbeelden van verloskundige begeleiding
 - meldt zich tijdig bij een bureau voor kraamhulp
- 4.7.2 Weet welke diensten het consultatiebureau biedt.
- reageert op de oproep voor een bezoek aan het consultatiebureau
 - noemt voorbeelden van diensten van het consultatiebureau
 - doet verslag van ontwikkelingen van het jonge kind
 - haalt informatie over de ontwikkeling van het kind uit het 'Groeiboekje'

4.8 Een zorgverzekering afsluiten en gebruiken

- 4.8.1 Weet dat de zorgverzekering verplicht is en bestaat uit een basispakket waarbij aanvullend bijverzekerd kan worden.
- kiest een zorgverzekeraar
 - noemt elementen uit het basispakket
 - licht toe wat een 'eigen risico' bij zorgverzekeringen is en dat dit verplicht is
 - licht toe dat voor specifieke zorg een aanvullende verzekering nodig is
- 4.8.2 Weet hoe hij zorgkosten moet declareren.
- declareert op voorgeschreven wijze

4.9 Gebruik maken van en/of regelen van zorg voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten

- 4.9.1 Is op de hoogte van de belangrijkste soorten hulpverlening.
- geeft uitleg over soorten hulp die kan worden gegeven (thuiszorg, ambulant, intramuraal)
- 4.9.2 Weet hoe hulp aan patiënt thuis ondersteund kan worden.
- legt uit dat voor hulp van de thuiszorg een indicatie van CIZ¹¹ nodig is
 - neemt contact op met een professionele zorgverlener (huisarts, thuiszorg) of met het CIZ (indien er geen spoed is)
- 4.9.3 Weet wat te doen als de hulp thuis ontoereikend is.
- herkent situaties waarin men gebruik kan maken van diensten van thuiszorg en van gespecialiseerde instellingen
 - neemt contact op met thuiszorg of met het CIZ
- 4.9.4 Weet waar advies te vinden om procedures voor opname in gang te zetten.
- kan (eventueel met hulp) achterhalen hoe hij de procedure voor opname in gang kan zetten
 - neemt met juiste instanties contact op

5 Geschiedenis en geografie

De inburgeraar is in staat om, door de geschiedenis en geografie van Nederland te kennen, betrokken te zijn bij Nederland en de Nederlandse samenleving.

Cruciale handelingen

5.1 Zich verdiepen in de geschiedenis van Nederland

- 5.1.1 Kent de geschiedenis van Nederland met betrekking tot de Gouden Eeuw / rijkdom, kolonialisme, scheepvaart, waterwerken en migratiestromen in de 20ste eeuw.

¹¹ CIZ = Centrum Indicatiestelling Zorg

- herkent de belangrijkste perioden uit de Nederlandse geschiedenis en hun kenmerken
- herkent het belangrijkste historische erfgoed van Nederland: zeevaart, gebouwen, kerken, waterwerken, grachten)

5.1.2 Weet dat het Wilhelmus het nationale volkslied is van Nederland

- herkent het Wilhelmus en geeft toelichting op de rol die het volkslied speelt in de beleving en het leven van veel Nederlanders

5.2 Omgaan met voor Nederland gevoelige relaties en gebeurtenissen

5.2.1 Kent de geschiedenis van Nederland in de Tweede Wereldoorlog en de effecten hiervan op het dagelijks leven in Nederland.

- geeft op hoofdlijnen aan wat de geschiedenis van Nederland in de Tweede Wereldoorlog is
- licht toe wat er herdacht wordt op 4 mei en gevierd wordt op 5 mei en licht de gebruiken daarbij toe
- toont respect voor de Nederlandse gevoelens bij uitingen van antisemitisme

5.2.2 Kent de rol van Verenigde Staten, Canada en Groot-Brittannië bij de bevrijding van West-Europa in de Tweede Wereldoorlog.

- licht toe wat de rol van Verenigde Staten, Canada en Groot-Brittannië bij de bevrijding van West-Europa in de Tweede Wereldoorlog was
- geeft uitleg over actuele samenwerkingsverbanden op het gebied van veiligheid (NAVO¹²)

5.3 Geografische kennis van Nederland gebruiken in het dagelijkse leven

5.3.1 Kent de namen en ligging van de provincies en de belangrijkste plaatsen en gebieden.

- herkent de ligging van provincies en belangrijkste plaatsen en gebieden (Randstad, Veluwe en de Wadden)

5.3.2 Kent economische kenmerken van verschillende regio's.

- geeft uitleg over de economische kenmerken van regio's

5.4 Kent de denkbelden die in Nederland geaccepteerd zijn (sinds de jaren '70)

5.4.1 Weet dat man en vrouw voor de wet gelijk zijn.

- legt uit wat de gangbare normen over de gelijkheid van man en vrouw in Nederland zijn

5.4.2 Weet dat verwacht wordt dat meisjes en vrouwen een zelfstandig bestaan opbouwen.

- legt uit dat vrouwen in Nederland zelfbeschikkingsrecht hebben

5.4.3 Weet dat openlijke homoseksualiteit niet verboden is.

- legt uit dat openlijke homoseksualiteit niet verboden is

5.4.4 Weet dat bepaald kledinggedrag van sommige mannen/vrouwen niet mag worden opgevat als onkuis of uitnodigend.

- legt uit dat bepaald kledinggedrag van sommige mannen/vrouwen niet mag worden opgevat als onkuis of uitnodigend

6 Instanties

De inburgeraar is op de hoogte van de dienstverlening van de lokale overheid, de belastingdienst, de politie en instanties voor sociale en juridische dienstverlening. Hij is in staat in voorkomende gevallen informatie of hulp te vragen bij Bureau voor Juridische Hulpverlening en/of maatschappelijk werk.

Cruciale handelingen

6.1 Gebruik maken van de dienstverlening van de gemeente aan de burger

6.1.1 Weet hoe hij wijzigingen moet doorgeven bij de gemeente (GBA¹³).

- geeft wijzigingen door bij geboorte, huwelijk, echtscheiding, overlijden, verhuizing, migratie

6.1.2 Kent de procedures voor paspoort en rijbewijs aanvraag en/of verlenging.

- richt zich tot de juiste instantie

6.1.3 Weet waar hij informatie kan krijgen over de regels voor verkrijgen van verblijfsvergunning en naturalisatie.

- licht toe waar hij een verblijfsvergunning en/of naturalisatie kan aanvragen
- licht voor- en nadelen van naturalisatie toe

6.1.4 Weet welke gemeentelijke belastingen en heffingen hij moet betalen.

- legt uit wat de meest voorkomende gemeentelijke belastingen en heffingen zijn (onroerend

¹² NAVO = Noord-Atlantische Verdragsorganisatie

¹³ GBA = Gemeentelijke Basisadministratie

goed belasting, rioolheffing, reinigingsheffing)

- *betaalt gemeentelijke belastingen*
- 6.1.5 Weet van het bestaan van de meest relevante gemeentelijke vergunningen en het aanvragen daarvan.
- *geeft aan dat in bepaalde gevallen vergunningen van de gemeente nodig zijn*

6.2 Omgaan met belastingaangifte, -teruggave en aanvragen van toeslagen (zorg-, kinderopvang-, woontoeslag)

- 6.2.1 Weet dat elke inwoner een uniek burgerservicenummer heeft.
- *gebruikt het unieke burgerservicenummer en Digid in voorgeschreven situaties*
- 6.2.2 Weet dat hij van zijn inkomen een specificatie per maand en per jaar krijgt.
- *geeft toelichting bij enkele hoofdpunten van het salarisstrookje /uitkeringsstrookje en jaaropgaaf inkomsten*
 - *geeft uitleg over waarom hij de jaaropgave meerdere jaren moet bewaren*
- 6.2.3 Weet dat hij in sommige gevallen belasting moet betalen, maar in andere gevallen belasting terug kan krijgen.
- *doet aangifte*
 - *licht toe waarom belasting (bij)betaald of terugbetaald moet worden*
 - *vraagt faciliteiten ten aanzien van belastingbetaling aan (termijnen/vermindering/ kwijtschelding)*
- 6.2.4 Weet dat de belastingdienst ook compensatie-uitkeringen verstrekt voor bijvoorbeeld ziektekosten, woonkosten en kinderopvang.
- *vraagt toeslagen of compensatie aan*

6.3 Omgaan met dienstverlening en aanwijzingen van de politie

- 6.3.1 Weet dat voor iedereen in Nederland van 14 jaar en ouder een identificatieplicht geldt (en in openbaar vervoer vanaf 12 jaar).
- *toont een identiteitskaart als daar door het bevoegde gezag om wordt gevraagd*
- 6.3.2 Weet welke taken de politie naar burgers heeft.
- *doet aangifte van diefstal of vermissing*
 - *roept hulp in van politie bij overlast, (verkeers)ongevallen en geweld*
 - *neemt de aanwijzingen van de (verkeers)politie in acht*

6.4 Gebruik maken van juridische hulp (sociale raadslieden) en sociale dienstverlening

- 6.4.1 Weet hoe hij kan protesteren tegen slechte behandeling door overheid.
- *achterhaalt hoe hij kan protesteren tegen slechte behandeling door de overheid*
 - *overziet de consequenties van indiening van een klacht*
- 6.4.2 Weet dat Nederland een verbod kent op discriminatie om redenen van geloof, sekse, etniciteit, seksuele geaardheid.
- *benoemt in grote lijnen welk gedrag en welk type uitingen niet zijn toegestaan volgens de wet*
 - *achterhaalt op welke wijze en waar hij een klacht over discriminatie kan indienen*
 - *overziet de consequenties van indiening van een klacht*
- 6.4.3 Weet dat hij voor juridische hulp bij advocaten of een Juridisch Loket terecht kan.
- *legt uit dat hij voor juridische hulp bij advocaten of een Juridisch Loket terecht kan*
 - *legt uit dat, in geval van laag inkomen, een eigen bijdrage gevraagd wordt die past bij de inkomenssituatie*
- 6.4.4 Weet in welke gevallen Maatschappelijk Werk / Jeugdzorg hulp kan bieden.
- *herkent voorbeelden van mogelijke hulpvragen*

6.5 Verantwoord omgaan met verzekeringen

- 6.5.1 Weet dat het in Nederland gebruikelijk is risico's af te dekken met een verzekering.
- *licht van gangbare verzekeringen toe waar deze voor zijn (ziektelkosten, aansprakelijkheid, inboedel/woonverzekering, rechtsbijstand)*
 - *licht het belang van een ziektekostenverzekering, woonverzekering en aansprakelijkheidsverzekering toe*
 - *licht toe dat een ziektekostenverzekering en autoverzekering verplicht zijn*
- 6.5.2 Weet hoe schade te melden.
- *meldt schade en omschrijft schade correct*

7 Staatsinrichting en rechtsstaat

De inburgeraar is in staat om, door de staatsinrichting van Nederland te kennen, betrokken te zijn bij Nederland en de Nederlandse samenleving.

Cruciale handelingen

7.1 In het dagelijks handelen invulling geven aan de Nederlandse grondwet

- 7.1.1 Weet wat 'vrijheid van meningsuiting' inhoudt.
- *respecteert personen met een andere mening dan de eigen mening*
 - *geeft eigen mening, maar legt deze niet op aan anderen*
 - *kan zeggen dat hij de uitingen van een ander kwetsend vindt*
- 7.1.2 Weet wat 'vrijheid van godsdienst' inhoudt en weet wat 'gelijke behandeling/ discriminatieverbod' inhoudt.
- *respecteert personen met een andere godsdienst*
 - *legt uit dat iedereen in gelijke gevallen gelijk behandeld moet worden, ongeacht godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook*
 - *respecteert anderen wanneer zij zich op een onbekende of van de eigen opvattingen afwijkende manier gedragen op het gebied van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras en/of geslacht, zolang dit gedrag door de wet toegestaan wordt*
 - *kan aangeven dat discriminatie gemeld kan worden bij een meldpunt*
- 7.1.3 Weet wat 'kiesrecht/democratie' inhoudt en wat het belang van stemmen is.
- *noemt inhoud en belang van actief en passief kiesrecht*
 - *licht situaties toe, waarin een stem kan worden uitgebracht (verkiezingen voor gemeenten, provincies, Tweede Kamer, Europa, waterschap, referenda)*
 - *geeft uitleg wanneer en aan welke verkiezingen een niet-genaturaliseerde inwoner mag deelnemen*
 - *geeft uitleg over de belangrijkste Nederlandse politieke partijen*
 - *licht toe dat de politieke partijen verkiezingsprogramma's hebben*
- 7.1.4 Kent de positie en rol van het koningshuis.
- *licht de positie en status van de koning toe (Constitutionele Monarchie)*

7.2 Zich verdiepen in de verantwoordelijkheden van de Nederlandse bestuurslagen

- 7.2.1 Weet dat de rijksoverheid verantwoordelijk is voor ontwerpen en handhaven van wetgeving
- *geeft uitleg over de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van de rijksoverheid naar burgers*
- 7.2.2 Weet dat de hoofdtaak van de provinciale overheid op het gebied van planologie en milieu ligt.
- *licht toe dat de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van de provinciale overheid naar burgers liggen op het gebied van planologie en milieu*
- 7.2.3 Weet wat de hoofdtaken en verantwoordelijkheden van de gemeenten zijn.
- *geeft uitleg over de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van de gemeenten naar burgers*
- 7.2.4 Weet dat het Nederlandse bestuur zich deels richt op het Europees bestuur en/of regelgeving (EU¹⁴).
- *licht toe wat de EU is*
 - *geeft uitleg over de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van het Europese bestuur naar de burgers*
- 7.2.5 Kent de belangrijkste zaken van de staatsinrichting van Nederland.
- *noemt de hoofdpunten uit parlementaire stelsel (regering, Eerste en Tweede Kamer, Prinsjesdag), meerpartijenselsel (denominatie, richtingen)*
- 7.2.6 Weet dat de macht in Nederland verdeeld is (wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht).
- *legt uit wat de belangrijkste taak van elk van de drie machten in Nederland is en hoe zij deze taak uitvoeren*
 - *licht het belang van scheiding van de drie machten in Nederland toe*

7.3 Omgaan met de scheiding tussen kerk (religie) en staat

- 7.3.1 Weet dat de wetten van de staat boven die van religie en traditie staan.
- *hanteert in de eerste plaats de wet- en regelgeving van de staat*
- 7.3.2 Weet dat de rechterlijke macht onafhankelijk is.
- *accepteert de uitspraak van de rechterlijke macht*

¹⁴ EU = Europese Unie

7.4 Hanteert wet- en regelgeving

- 7.4.1 Kent de wet en regelgeving met betrekking tot abortus, euthanasie, homoseksualiteit, seksualiteit.
- *respecteert personen die zich op een van de eigen opvattingen afwijkende manier gedragen op het gebied van abortus, euthanasie, homoseksualiteit, seksualiteit*
 - *respecteert mensen met een afwijkende mening*
- 7.4.2 Weet dat alle geweld bij wet strafbaar is (huiselijk geweld, eerwraak, slaan van kinderen, besnijdenis van meisjes, geweld op straat enzovoort).
- *licht toe dat geweld gemeld kan worden bij de politie of een specifiek meldpunt*
 - *legt uit dat alle geweld bij wet strafbaar is*

8 Onderwijs en opvoeding

De inburgeraar kent het Nederlandse onderwijssysteem en onderkent het belang van onderwijs in de Nederlandse kenniseconomie. Inburgeraars laten hun kinderen aan onderwijs deelnemen en kennen de rol die van ouders wordt verwacht.

Cruciale handelingen

8.1 Maakt gebruik van het Nederlandse onderwijssysteem voor zichzelf of de eigen kinderen

- 8.1.1 Kent de opbouw van het onderwijs van voorschools- tot eindonderwijs.
- *geeft uitleg over de opeenvolgende (voor)schoolsoorten: vve¹⁵, groep 1 tot en met 8 basisonderwijs, vo¹⁶, mbo¹⁷, hbo¹⁸ en universiteit*
 - *licht toe welke doorstroming of toelatingseisen er gelden voor de opeenvolgende scholen*
- 8.1.2 Weet dat er in Nederland vrijheid van onderwijs bestaat.
- *legt uit dat scholen een eigen levensbeschouwelijke, religieuze of onderwijskundige grondslag mogen hebben*
- 8.1.3 Weet dat er leerplicht is voor kinderen van 5 tot 18 jaar.
- *legt uit wat de leerplicht betekent en dat deze bindend is*
 - *legt uit dat de door de school vastgestelde vakantietijden bindend zijn en er alleen in uitzonderingsgevallen toestemming wordt gegeven voor afwijking ervan*
- 8.1.4 Weet dat er onderwijsvoorzieningen zijn voor leerlingen met een handicap.
- *maakt, indien relevant, gebruik van mogelijkheden van speciaal onderwijs voor kinderen met lichamelijke en/of geestelijke handicap en kinderen met leer- of gedragsproblemen*
- 8.1.5 Weet dat de school ook seksuele voorlichting geeft aan leerlingen in basis- en voortgezet onderwijs.
- *licht toe dat seksuele voorlichting onderdeel uitmaakt van het verplichte onderwijsprogramma*

8.2 Draagt verantwoordelijkheid voor het gedrag van de eigen minderjarige kinderen

- 8.2.1 Weet dat de ouders verantwoordelijk zijn voor het gedrag van hun kinderen.
- *legt uit dat de ouders juridisch aansprakelijk zijn voor gedrag van hun kinderen tot 16 jaar*
- 8.2.2 Weet dat scholen betrokkenheid van de ouders verwachten.
- *legt uit wat ouderbetrokkenheid inhoudt en wat door scholen wordt verwacht (communicatie met de school, vrijwilliger zijn)*
- 8.2.3 Weet dat er mogelijkheden zijn voor opvoedingsondersteuning.
- *legt uit in welke gevallen opvoedingsondersteuning mogelijk is*
 - *achterhaalt instanties voor opvoedingsondersteuning waarnaar doorverwezen kan worden*

8.3 Maakt gebruik van kinderopvang en speelzaal

- 8.3.1 Weet waar speelzalen en kinderopvangorganisatie te vinden zijn.
- *wint informatie in bij speelzaal en/of opvangorganisatie*
- 8.3.2 Weet hoe gebruik te maken van vergoedingsregelingen.
- *geeft aan dat er mogelijkheid is tot het aanvragen van vergoedingsregelingen voor bepaalde doelgroepen*

¹⁵ VVE = Voor- en vroegschoolse educatie

¹⁶ VO = Voortgezet onderwijs

¹⁷ Mbo = middelbaar beroepsonderwijs

¹⁸ Hbo = hoger beroepsonderwijs

- *achterhaalt welke regels gelden voor het aanvragen van de vergoedingsregelingen en waar je die aanvraag doet*

8.4 Omgaan met schoolkosten en tegemoetkomingen in schoolkosten en studiefinanciering

8.4.1 Weet dat schoolkosten onder andere zijn opgebouwd uit schoolgeld, ouderbijdrage, kosten voor leermiddelen.

- *geeft uitleg over de verschillende soorten schoolkosten*

8.4.2 Weet in welke gevallen hij een aanvraag voor vermindering van kosten bij de school kan doen.

- *legt uit in welke gevallen hij een aanvraag voor vermindering van kosten bij de school kan doen*
- *achterhaalt (eventueel met hulp) welke regels gelden voor het aanvragen van tegemoetkoming in de kosten*

8.4.3 Weet in welke gevallen hij een aanvraag bij DUO¹⁹ kan doen.

- *legt uit in welke gevallen hij een aanvraag bij DUO kan doen*
- *achterhaalt (eventueel met hulp) welke regels gelden voor het aanvragen van studiefinanciering*

Bijlage 5A, behorende bij artikel 2.5

Eindtermen oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt

A. Inleiding

Het document is als volgt opgebouwd. In deze inleiding wordt een korte toelichting gegeven op het onderdeel en de wijze waarop de inburgeraar geacht wordt hiermee aan de slag te gaan. Vervolgens wordt de opbouw van de eindtermen toegelicht.

Daarna volgen de eindtermen zelf.

A1. Toelichting op het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt

Het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt is een uitbreiding van het inburgeringsexamen. Deze uitbreiding heeft als doel de inburgeraar in een vroegtijdig stadium – dat wil zeggen lopende het inburgeringsprogramma – te laten kennismaken met de Nederlandse arbeidsmarkt en stappen te laten zetten die leiden tot het zo snel mogelijk, maar ook duurzaam, verwerven van een plek op de arbeidsmarkt.

Met behulp van deskundigen op het gebied van arbeidsmarkttoeleiding en inburgeraars, zijn de succesfactoren geïnventariseerd die cruciaal zijn voor het succesvol en duurzaam betreden van de arbeidsmarkt. Op basis van deze succesfactoren zijn acht thema's benoemd:

1. Beroeporiëntatie
2. Je eigenschappen kennen
3. Realistisch beroepsbeeld
4. Beroepskansen
5. Beroepscompetenties verwerven
6. Netwerk opbouwen
7. Werk vinden
8. Werkcultuur

De inburgeraar onderzoekt binnen deze thema's de mogelijkheden en eisen van de Nederlandse arbeidsmarkt en reflecteert op basis van de verworven informatie op de eigen mogelijkheden en kansen. Het doorlopen van de acht thema's is een proces, waarin de inburgeraar beslissingen neemt rond het werk / beroep dat hij wil gaan uitoefenen en tevens zoveel mogelijk concrete stappen zet, die zijn kans met dit werk / beroep op de arbeidsmarkt vergroten.

Bij het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt zijn de volgende punten belangrijk:

- *Verplicht onderdeel*
Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt is een verplicht examenonderdeel in het inburgeringsprogramma. Voor elk van de acht thema's zijn eindtermen geformuleerd. De eindtermen zijn omgezet in resultaatkaarten, die door de inburgeraar persoonlijk met individuele resultaten dienen te worden ingevuld. De ingevulde resultaatkaarten vormen tezamen het portfolio arbeidsmarkt van de inburgeraar.
- *Formele toetsing*

¹⁹ DUO = Dienst Uitvoering Onderwijs

Dit portfolio wordt gebruikt voor een formele toetsing, waarbij geverifieerd wordt wat de inburgeraar weet en heeft ondernomen met betrekking tot het verwerven van een (duurzame) plek op de Nederlandse arbeidsmarkt.

- *Basale logica in volgorde*
De hierboven gegeven lijst met thema's suggereert dat het onderdeel een vaste volgorde heeft. Voor veel inburgeraars zal deze volgorde van doorwerken ook passend zijn. Gestart wordt dan met het verkrijgen van inzicht in de Nederlandse arbeidsmarkt en vaststellen van het soort werk of beroep dat men zelf zou willen en kunnen uitoefenen. Verwacht kan worden dat nieuwkomers over het algemeen een beeld hebben van het beroep dat zij willen uitoefenen in Nederland. Daarna wordt het beoogde beroep nader uitgediept, door meer informatie te verzamelen over wat het beroep in Nederland inhoudt, welke kwalificaties vereist zijn, en hoe groot de kans op werk in dit beroep is. De volgorde van de thema's heeft dan ook een basale logica.
- *Geen dwingende volgorde*
Er kunnen echter inburgeraars zijn, voor wie de gegeven volgorde minder logisch is. Bijvoorbeeld inburgeraars die al werk of ervaring op de Nederlandse arbeidsmarkt hebben. De inburgeraar kan daarom het onderdeel laten aanvagen bij het thema dat het beste aansluit op zijn huidige situatie; er wordt geen dwingende volgorde opgelegd. Wel dient iedere inburgeraar alle thema's te behandelen.
- *Cyclisch proces*
Belangrijk is ook dat het mogelijk en zelfs waarschijnlijk is, dat inburgeraars een aantal thema's opnieuw doorlopen. Immers kan gedurende het onderzoeken van de haalbaarheid van het voorkeursberoep blijken, dat het te hoog gegrepen is qua vereiste scholing en kwalificaties, of dat er geen vacatures voor het beroep te vinden zijn en de kans op werk niet groot is. In dat geval kan de inburgeraar teruggaan naar het thema Beroepenoriëntatie en een nieuw beroep kiezen, om vervolgens het nader onderzoek naar de diverse beroepsaspecten hiervoor te doen. In principe kan de inburgeraar deze exercitie zelf meermalen herhalen, net zo lang tot een realistisch en kansrijk beroep is gevonden. Het doorwerken van het onderdeel kan dus een cyclisch proces zijn.
- *Haalbaar en realistisch beroep*
Alleen wanneer een haalbaar en gewenst beroep is gevonden, kan het programma – dat wil zeggen alle acht thema's – volledig worden doorlopen. Dit resulteert erin dat de inburgeraar een volledig portfolio heeft opgebouwd, waarmee hij zich optimaal op de arbeidsmarkt heeft voorbereid (en wellicht zelfs al werk heeft gevonden).
- *Volledigheid portfolio*
Voor het behalen van het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt wordt het volledig ingevulde portfolio ter toetsing en goedkeuring voorgelegd aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De toetsingsprocedure valt buiten dit document en wordt niet nader beschreven.

A2. Uitgangspunten en overwegingen eindtermen

Op basis van de succesfactoren zijn de eindtermen voor het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt geformuleerd. Daarbij is uitgegaan van de volgende uitgangspunten en overwegingen:

- *Motivatie en haalbaarheid*
Voor de focus bij het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt is gekozen om ervoor te zorgen dat de inburgeraar zelf initiatieven ontplooit en stappen neemt. Die initiatieven en stappen moeten ertoe leiden dat hij werk vindt, of – als dat niet direct haalbaar is – dat hij in elk geval duidelijk voor ogen heeft welke stappen hij gaat zetten om werk te vinden om in aanmerking te komen voor het gewenste beroep.
Startpunt en referentiekader bij het nemen van stappen richting arbeidsmarkt is het gewenste beroep dat de inburgeraar voor ogen heeft. Dit komt voort uit het belang van de motivatie van de inburgeraar als cruciale factor bij het succesvol toetreden en duurzaam participeren op de arbeidsmarkt.
Naast de motivatie van de inburgeraar voor een beroep is het criterium *haalbaarheid* bij het vaststellen van de eindtermen steeds het tweede ijkpunt geweest. Met dit ijkpunt is steeds gezocht naar een evenwicht tussen de mate van haalbaarheid vanuit de kant van de werkzoekende inburgeraar en de realistische vraag op de Nederlandse arbeidsmarkt. Uit de praktijk blijkt dat beide aspecten nogal eens op gespannen voet staan. Gestreefd is naar het ondervangen van dit spanningsveld in de eindtermen en bijbehorende resultaatkaarten.
- *Minimale einddoel*
De eindtermen verwoorden het (minimale) einddoel waar de inburgeraar in de module naartoe dient te werken en wat hij in elk geval moet laten zien, doen of weten. De eindtermen vormen aldus de toetsbare (eind)doelen van de module. Het staat de inburgeraar vrij een veel bredere exploratie van de arbeidsmarkt en alle aspecten die daarin aan de orde zijn, uit te voeren. Minder doen dan het in de eindtermen gegeven pakket van 'resultaten' is echter niet toegestaan.
- *Geen onderwijscurriculum*
Dit eindtermendocument is geen onderwijscurriculum. De stappen die de inburgeraar al of niet onder begeleiding zet om toe te werken naar het bereiken van de eindtermen, kunnen breder en

oneindig veel gelaagder zijn dan de eindtermen zelf. Concreet gezegd: een inburgeraar gaat bijvoorbeeld bij het thema 'Je eigenschappen kennen' idealiter niet als eerste opdracht een rij Nederlandse termen voor eigenschappen en competenties uit het hoofd leren om aan de eindtermen te kunnen voldoen. Beter is dat hij binnen dit thema tal van oriënterende en verdiepende activiteiten ontplooit, die er uiteindelijk in resulteren dat hij kan voldoen aan de eindtermen die het thema heeft.

- **Handelingsgerichtheid**
De module is handelingsgericht. Daarom is voor het formuleren van de eindtermen zo veel mogelijk gekozen voor formulering in termen van handelingen en concrete, individuele actieplannen. Soms is er echter sprake van kennis. Daarom opteren wij niet voor het gebruiken van termen als 'cruciale handelingen' of 'cruciale kennis', zoals gebruikelijk is bij de eindtermendocumenten van de inburgeringsonderdelen Taalvaardigheid en Kennis van de Nederlandse Maatschappij, maar voor 'gewenste handelingen of kennis'.
Elk handelings- of kennisdoel in dit eindtermendocument is 'vertaald' in termen van indicatoren die de inburgeraar vragen concreet zichtbaar te maken dat hij de betreffende handeling heeft verricht of zich de beoogde kennis heeft eigen gemaakt.
- **Niet voor inburgeraars**
Het eindtermendocument is niet bedoeld voor de inburgeraars, maar voor instanties en personen, die op enigerlei wijze de inburgeraar ondersteunen bij het toewerken naar de eindtermen, bijvoorbeeld door begeleiding of het aanbieden van materialen en/of onderwijsaanbod.
- **Wel voor inburgeraars**
Wel voor de inburgeraar bestemd zijn de resultaatkaarten, die een rechtstreekse 'vertaling' vormen van de gewenste handelingen, kennis en bijbehorende indicatoren die de eindtermen vragen. De inburgeraar zal per thema gehouden zijn aan het invullen van een resultaatkaart, waarmee concreet zichtbaar gemaakt wordt welke actie hij richting de arbeidsmarkt heeft ondernomen, dan wel van plan is te ondernemen. Deze resultaatkaarten zijn opgesteld op een laag taalniveau (tegen A2) en vormen samen – door de inburgeraar daar waar vereist aangevuld met bijlagen als een sollicitatiebrief – het op te leveren portfolio. Dit portfolio is de basis voor toetsing of de inburgeraar aan de eindtermen van de module voldoet.

Toelichting op de opbouw van de eindtermen

Hieronder illustreren we hoe de opbouw van de eindtermen per thema eruit ziet aan de hand van een van de thema's.

6. Netwerk opbouwen

De Inburgeraar is in staat een netwerk op te bouwen en uit te breiden, waardoor hij de kans vergroot via dit netwerk zelfstandig werk te vinden.

Thema

6.1 Bouwt een netwerk op en breidt het uit.

Algemeen doel van het thema

Gewenste handeling of kennis

- Beschrijft zijn eigen netwerk en benoemt met welk type contacten het versterkt kan worden.
- Beschrijft of en hoe de contacten in zijn netwerk hem kunnen helpen.
- Benoemt hoe hij zijn netwerk gaat uitbreiden en wanneer hij dat gaat doen.

Indicator dat handeling is gedaan of kennis is verworven

In het volgende deel van het document zijn de eindtermen van de acht thema's opgenomen. Titel en volgorde van de eindtermen komen overeen met die van de in paragraaf 1.1. gegeven thema's van de module.

B. Eindtermen Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt

1. Beroepenoriëntatie

De inburgeraar is in staat een concrete beroepswens voor zichzelf te formuleren op basis van kennis van de sectoren en branches van de Nederlandse arbeidsmarkt.

De inburgeraar kan aantonen dat hij voldoet aan de eisen van het beroep.

1.1 Kiest een beroep dat hij wil uitoefenen en waarvan hij de haalbaarheid gaat onderzoeken.

- Noemt drie beroepen die hij wil uitoefenen.

- *Geeft aan van welk beroep hij de haalbaarheid gaat onderzoeken.*
- 1.2 Weet dat men op de Nederlandse arbeidsmarkt werk zoekt via sectoren/branches en benoemt relevante sectoren/branches voor zichzelf.**
 - *Benoemt de sector(en) of branche(s) waarin zijn gewenste beroep thuishoort of kan worden uitgeoefend.*
- 1.3 Indien er sprake is van een relevant diploma en/of relevante werkervaring voor het gewenste beroep: achterhaalt de waarde hiervan voor de Nederlandse arbeidsmarkt.**
 - *Toont de waardering van zijn diploma/ toont zijn Indicatie Onderwijs Niveau (ION) of geeft aan waarom dit voor hem niet nodig is.*

hetzij:

 - *Toont zijn op basis van een EVC-procedure verkregen ervaringscertificaat of geeft aan waarom deze procedure voor hem niet nodig is.*

2. Je eigenschappen kennen

De inburgeraar heeft kennis van de werknemerscompetenties die op de Nederlandse arbeidsmarkt gewaardeerd worden en is in staat bij sollicitaties en op de werkvloer zijn positieve eigenschappen te benoemen.

- 2.1 Kent vaak voorkomende termen in Nederland voor eigenschappen van werknemers.**
 - *Noemt zeven eigenschappen van werknemers die in vacatures worden genoemd.*
 - *Geeft per term aan of hij deze eigenschap bezit en kan dit toelichten aan de hand van voorbeelden.*
 - *Geeft per term aan of deze eigenschap van belang is voor zijn gewenste beroep.*

3. Realistisch beroepsbeeld

De inburgeraar heeft een realistisch beeld van de inhoud van zijn gewenste beroep en heeft in zijn keuze ook zijn persoonlijke mogelijkheden meegewogen.

- 3.1 Weet wat het beroep in Nederland inhoudt en welke eisen ervoor gelden.**
 - *Benoemt taken die bij de uitoefening van het gewenste beroep in Nederland horen.*
 - *Geeft aan onder welke omstandigheden het beroep wordt uitgeoefend (inkomen, werken in teamverband of individueel, werktijden, reistijden, uniform en dergelijke).*
 - *Geeft aan welke aanvullende eisen er aan het gewenste beroep in Nederland worden gesteld naast vakqualificatie en taalvaardigheid (bijvoorbeeld rijbewijs, talenkennis of specifieke persoonlijke competenties).*
- 3.2 Bepaalt of het gewenste beroep past bij zijn persoonlijke omstandigheden.**
 - *Stelt op basis van het realistische beroepsbeeld vast of hij nog steeds belangstelling heeft voor het gewenste beroep.*
 - *Bepaalt aan de hand van het realistische beroepsbeeld of het gewenste beroep haalbaar is gezien de eigen persoonlijke omstandigheden (thuisituatie, gezondheid, leeftijd, motivatie voor (bij)scholing en dergelijke) en zo nee: of hij zijn persoonlijke omstandigheden kan aanpassen aan de uitoefening van het gewenste beroep.*

4. Beroepskansen

De inburgeraar is in staat informatie te vinden over de vraag op de arbeidsmarkt naar het gewenste beroep en deze in zijn keuze mee te wegen.

- 4.1 Brengt de vraag naar het gewenste beroep op de arbeidsmarkt in kaart.**
 - *Toont via actuele vacatures of andere bronnen (klantmanager, vakgenoot, uitzendbureau) aan dat er vraag is naar het gewenste beroep op de arbeidsmarkt.*
 - *Bepaalt of hij vasthoudt aan het gewenste beroep en geeft daarvoor argumenten.*

5. Beroepscompetenties verwerven

De inburgeraar is in staat zijn beroepscompetenties, zowel qua kennis als qua taal en communicatie, te verwerven en onderhouden, om (blijvend) te voldoen aan de eisen die de arbeidsmarkt of de opleiding aan zijn gewenste beroep stelt.

- 5.1 De inburgeraar achterhaalt waar hij zijn (beroeps)kennis kan bijspijkeren of, indien nodig, een (beroeps)opleiding kan volgen.**
 - *Noemt een of meer passende opleidingsinstituten waar hij de benodigde kennis kan verwerven en/of onderhouden voor het gewenste beroep.*
 - *Noemt een of meer cursussen of opleidingen die de benodigde kennis bieden.*
 - *Noemt welke vormen van opleidingen mogelijk zijn (bbl/bol, dag/avond, fulltime/parttime e.d.) en bepaalt welke vorm voor hem geschikt is, gezien zijn persoonlijke omstandigheden.*
 - *Geeft aan welke toelatingseisen aan de opleiding gesteld worden en of hij daaraan voldoet (eventueel na diplomawaardering).*

- Geeft aan welke kosten verbonden zijn aan deze vorm van de opleiding.
 - Geeft aan of er voor hem financieringsmogelijkheden voor deze kosten zijn en zo ja, welke.
- 5.2 Is op de hoogte van de eisen die aan de taal- en communicatievaardigheden gesteld worden in het gewenste beroep.**

- Benoemt het taalniveau van een bij zijn beroep passende beroepsopleiding.
- Licht toe welke specifieke communicatieve situaties veel voorkomen en belangrijk zijn op de werkvloer van zijn gewenste beroep (bijvoorbeeld overleggen, klantcontact, e-mailen, telefoneren).

5.3 Ontwikkelt zijn taal- en communicatievaardigheden voor de werkvloer en eventueel een beroepsopleiding.

- Geeft aan welke (taal)trajecten er zijn om de taalvaardigheid voor de opleiding en werkvloer van zijn gewenste beroep te verhogen (bijvoorbeeld Staatsexamens NT2).
- Licht toe hoe hij aan de ontwikkeling van deze taal- en communicatievaardigheden werkt of geeft aan hoe, waar en wanneer hij dat gaat doen.

6. Netwerk opbouwen

De Inburgeraar is in staat een netwerk op te bouwen/uit te breiden, waardoor hij de kans vergroot via dit netwerk zelfstandig werk te vinden.

6.1 Bouwt een netwerk op en breidt het uit.

- Beschrijft zijn eigen netwerk en benoemt met welk type contacten het versterkt kan worden.
- Beschrijft of en hoe de contacten in zijn netwerk hem kunnen helpen.
- Benoemt hoe hij zijn netwerk gaat uitbreiden en wanneer hij dat gaat doen.

7. Werk vinden

De inburgeraar kan op een bij zijn gewenste beroep passende wijze zoeken naar werk, een werkervaringsplaats, stage of vrijwilligerswerk. Hij weet hoe hij voor het vinden van werk(ervaring) moet solliciteren op de Nederlandse arbeidsmarkt en zich moet presenteren.

In het proces van zoeken naar werk is hij in staat actief te participeren op een werkplek of door vrijwilligerswerk en hierdoor contacten te leggen en een begin te maken met toetreden tot de arbeidsmarkt.

7.1 Kan voor zijn gewenste beroep geschikte vacatures vinden.

- Noemt minimaal drie vindplaatsen voor vacatures die bij het gewenste beroep passen.
- Laat minimaal twee vacatures voor het gewenste beroep zien en licht toe waarom deze voor hem al of niet geschikt zijn.
- Geeft aan of hij werk in zijn gewenste beroep gaat zoeken via open sollicitaties en hoe hij dat gaat doen.

7.2 Oriënteert zich op de mogelijkheden om een werkervaringsplaats, stageplaats of vrijwilligerswerk te vinden op een Nederlandse werkvloer.

- Legt uit waarom een werkervaringsplaats, stageplaats of vrijwilligerswerk voor hem van belang kan zijn.
- Benoemt mogelijkheden die hij heeft om werkervaring op te doen, stage te lopen of vrijwilligerswerk te doen.

7.3 Weet wat sollicitatieformulieren en sollicitatiebrieven zijn en kan deze invullen/schrijven.

- Licht toe wat de functie is van sollicitatieformulieren en -brieven.
- Geeft aan of het voor zijn gewenste beroep gebruikelijk is om te solliciteren via sollicitatieformulieren of via sollicitatiebrieven.
- Laat minimaal twee verschillende sollicitatieformulieren zien die zijn ingevuld met de eigen gegevens en laat één sollicitatiebrief zien die hij met betrekking tot zichzelf heeft opgesteld en die kan dienen als basis voor andere sollicitatiebrieven.
- Laat zijn basis-cv zien.
- Geeft aan waar hulp kan worden gevonden bij het schrijven van sollicitatiebrieven.

7.4 Bereidt zich voor op het voeren van sollicitatiegesprekken.

- Benoemt vier punten die van belang zijn voor een goede indruk bij een sollicitatiegesprek voor zijn gewenste beroep (bijvoorbeeld met betrekking tot uiterlijke verzorging, presentatie van zichzelf in termen van sterke eigenschappen, houding).
- Geeft aan of hij in een sollicitatiegesprek op deze punten een goede indruk kan maken en benoemt hoe hij aan de zwakke(re) punten aandacht gaat besteden.

7.5 Doet ervaring op een Nederlandse werkvloer op.

- Toont aan dat hij regulier werk, een werkervaringplek, stageplaats of vrijwilligerswerk heeft op een Nederlandse werkvloer.
hetzij:
 - Geeft aan hoe en wanneer hij een werkervaringplek, een stageplaats of vrijwilligerswerk op een Nederlandse werkvloer kan zoeken.

8. Werkcultuur

De Inburgeraar kan zich op passende wijze gedragen op de Nederlandse werkvloer.

8.1 **Benoemt de verschillen tussen de cultuur op de werkvloer in Nederland en in het herkomstland.**

Geeft drie voorbeelden van verschillen in cultuur op de werkvloer van het gewenste beroep in Nederland en die van het herkomstland (bijvoorbeeld ten aanzien van zelfstandigheid, initiatief, op tijd komen, ten aanzien van omgang met collega's, scheiding tussen werk en privé, bedrijfsfeestjes).

BIJLAGE IV, BEHORENDE BIJ ARTIKEL I, ONDERDEEL O

Bijlage 6, behorende bij artikel 3.3 van de Regeling inburgering

Inburgeringsdiploma

(voor- en achternaam)

geboren (geboortedatum) te (geboorteplaats, geboorteland),

heeft met goed gevolg het inburgeringsexamen afgelegd.

Het inburgeringsexamen, bedoeld in artikel 7, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de Wet inburgering of artikel 13, eerste lid, van de Wet inburgering zoals die luidde op 31 december 2012, is behaald op niveau A2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen.

Het inburgeringsexamen omvat de volgende examenonderdelen:

Elektronisch Praktijkexamen

Praktijkexamen

Toets Gesproken Nederlands

Kennis van de Nederlandse Samenleving

Leesvaardigheid

Luistervaardigheid

Schrijfvaardigheid

Spreekvaardigheid

Kennis van de Nederlandse Maatschappij

Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt

Plaats

Datum

Groningen

(datum diplomagerechtigd)

Namens de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid, voor deze

Handtekening van de kandidaat

.....

.....

(naam van de ondertekenaar)

(functie van de ondertekenaar)

Diplomanummer: *(unieke klantsleutel alleen bekend in ISI)*
Doorhalingen en/of wijzigingen maken dit diplomamodel ongeldig.

BIJLAGE V, BEHORENDE BIJ ARTIKEL II, ONDERDEEL D

Bijlage 19, behorende bij artikel 3.10, eerste en derde lid

STANDAARD VRAGENFORMULIER (t.b.v. opstellen medisch advies) AAN ARTS

Betreft:

Geslachtsnaam kandidaat:

Voorna(a)m(en) kandidaat:

Geboortedatum kandidaat:

Nationaliteit kandidaat:

Betrokkene heeft een verzoek ingediend tot ontheffing van het basisexamen inburgering om medische redenen.

Hierbij doe ik u een kopie toestemmingsverklaring toekomen van (datum)

Graag ontvang ik van u de antwoorden op de volgende vragen:

- 1a. Heeft betrokkene een of meerdere medische klachten?
- 1b. Zo ja, sinds wanneer heeft betrokkene deze klachten?
2. Kunt u omschrijven waaruit de klachten bestaan?
- 3a. Is behandeling mogelijk voor deze klachten?
- 3b. Wordt betrokkene voor deze klachten behandeld?
- 3c. Waaruit bestaat de behandeling en sinds wanneer wordt betrokkene hiervoor behandeld?
- 3d. Door wie wordt betrokkene behandeld? (Functie, naam, adres)
4. Is de verwachting dat deze klachten (ondanks medische behandeling) langer dan drie jaar aanhouden?
- 5a. Wat is de invloed van de klachten op de visus?
- 5b. Kunt u aangeven in hoeverre betrokkene met hulpmiddelen in staat is schrift te kunnen lezen en plaatjes van dichtbij te kunnen herkennen? U kunt dit typeren als (vrijwel) nihil, zeer beperkt, beperkt, enigszins beperkt of (vrijwel) onbeperkt.
- 6a. Wat is de invloed van de klachten op het gehoor?
- 6b. Kunt u aangeven in hoeverre betrokkene met hulpmiddelen in staat is een telefoongesprek te voeren? U kunt dit typeren als (vrijwel) nihil, zeer beperkt, beperkt, enigszins beperkt of (vrijwel) onbeperkt.
- 7a. Hebben de klachten invloed op de spraak?
- 7b. Zo ja, wilt u zo nauwkeurig mogelijk beschrijven waaruit deze spraakproblemen bestaan?
- 7c. Kunt u aangeven of de spraak van betrokkene eerder te typeren valt als (vrijwel) nihil, zeer beperkt, beperkt, enigszins beperkt of (vrijwel) onbeperkt?
- 8a. Is er sprake van een verstandelijke beperking of geestelijke stoornis?
- 8b. Kunt u aangeven of de verstandelijke beperking of geestelijke stoornis van betrokkene maakt dat zijn of haar cognitieve vaardigheden eerder te typeren valt als (vrijwel) nihil, zeer beperkt, beperkt, enigszins beperkt of (vrijwel) onbeperkt?
- 8c. Welke deskundige op het gebied van psychische ziektebeelden is door u geraadpleegd? Graag naam, datum en specialisme aangeven.
9. Indien sprake is van medische klachten anders dan genoemd in vraag 5 t/m 8, kunt u aangeven op welke wijze betrokkene door de medische klachten wordt belemmerd in het dagelijks leven?
10. Eventuele opmerkingen/aanvullingen:

Naam arts: Dr.....

Adres:

Plaatsnaam, datum:

Handtekening:

(eventueel voorzien van stempel van arts)

Standaardbrief voor de arts betreffende zijn/haar rol in het kader van de ontheffing basisexamen inburgering buitenland.

Plaatsnaam, datum

Geachte heer/mevrouw,

U heeft aan de Nederlandse ambassade / het consulaat-generaal aangegeven personen medisch te willen keuren die aanspraak willen maken op ontheffing van het basisexamen inburgering. Dit document is bedoeld om u nadere informatie te verschaffen over het examen en de ontheffingsproce-

dure. Tevens verzoek ik u in te stemmen met de standaard werkwijze en een ondertekende kopie van dit document te retourneren.

Wat is het basisexamen inburgering en waaruit bestaat dit?

Het behalen van het basisexamen inburgering is één van de voorwaarden voor toelating tot Nederland. Dit toelatingsvereiste houdt in dat de vreemdeling, vóór zijn/haar komst naar Nederland, moet beschikken over kennis op basisniveau van de Nederlandse taal en de Nederlandse samenleving.

De basiskennis die de vreemdeling reeds voor de komst naar Nederland in het buitenland moet hebben verworven, wordt in het buitenland beoordeeld aan de hand van een basisexamen inburgering. De resultaten van dat basisexamen worden betrokken bij de aanvraag die de vreemdeling met het oog op verblijf in Nederland doet.

Het basisexamen bestaat wordt middels een computer met headset afgenomen en bestaat uit drie delen: spreekvaardigheid, leesvaardigheid en kennis van de Nederlandse samenleving. In deel 1 en 2 wordt de kennis van de Nederlandse taal getoetst. In deel 3 wordt de kennis van de Nederlandse samenleving getoetst. Ingesproken antwoorden worden beoordeeld door menselijke beoordelaars, aangeklikte antwoorden worden beoordeeld door de computer. Betrokkene hoeft voor het afleggen van het examen niet te kunnen schrijven. Het daadwerkelijk afleggen van het basisexamen inburgering duurt maximaal 90 minuten.

Wie is ontheven van de verplichting de toets af te leggen?

Personen die als gevolg van een lichamelijke of geestelijke belemmering **blijvend niet in staat zijn het basisexamen inburgering te doen**, kunnen ontheffing krijgen van de volledige toets.

Ontheffing

Het kan voorkomen dat wegens de aanwezigheid van een ernstige lichamelijke of geestelijke handicap een persoon permanent niet in staat is om het basisexamen inburgering buitenland af te leggen. Voor wat betreft lichamelijke handicap gaat het met name om blindheid, doofheid alsmede om doofstomheid. Onder blind of doof valt mede slechtziendheid en hardhorendheid, indien betrokkene niet door eigen hulpmiddelen (bijvoorbeeld een bril of hoorapparaat) alsnog voldoende gezichts- of hoorvermogen krijgt om de toets af te leggen. Voor wat betreft geestelijke handicap betreft het een gebrek aan cognitieve vaardigheden.

Tevens kan onder meer gedacht worden aan een ernstig spraakgebrek, dat de menselijke communicatie verhindert en het afleggen van het examen met behulp van de spraakherkenningscomputer blijvend onmogelijk maakt.

Vanzelfsprekend is in de praktijk sprake van meer lichamelijke belemmeringen dan hierboven genoemd. In de bijlage treft u een lijst aan met aandoeningen die bovengenoemde handicaps kunnen betreffen.

De gevraagde verklaring

In beginsel is een verklaring van u (dus beantwoording van de op het formulier aangegeven vragen), als arts, over de medische toestand van betrokkene voldoende. Dit geldt echter niet in een geval waarin sprake is van een psychische stoornis, zoals bijvoorbeeld duurzame ernstige depressies en/of duurzame ernstige trauma's. Beoordeling daarvan dient te geschieden door een deskundige op het gebied van psychische ziektebeelden. In die gevallen dient de verklaring afkomstig te zijn van uzelf eventueel in samenwerking met een psychiater of een psycholoog. Echter, u vult zelf het ambassade-formulier in.

Wat is de rol van de arts?

Deze ambassade/dit consulaat-generaal zal personen die menen in aanmerking te komen voor ontheffing van het basisexamen inburgering naar u doorverwijzen voor een medische keuring. Deze personen geven vooraf toestemming voor het beschikbaar stellen van uw verklaring aan deze ambassade/dit consulaat-generaal.

Het is de bedoeling dat u daarbij de vragen in bijgevoegde vragenformulier beantwoordt. U dient deze zelf in te vullen. Wilt U het formulier s.v.p. volledig invullen? Onvolledig ingevulde formulieren kunnen betrokkene in bewijsproblemen brengen. Wilt u het formulier na invullen zelf stempelen, paraferen en terugsturen naar de ambassade, vergezeld van het door de cliënt overgelegde originele registratiebe-

wijs? Tevens dient aan de cliënt door u of door de ambassade/het consulaat-generaal (dit hangt af van de afspraak die hierover door u met de ambassade/het consulaat-generaal is gemaakt) een kopie van deze verklaring te worden gegeven.

Over uw antwoorden op de vragen zal de Nederlandse ambassade/het consulaat-generaal in beginsel geen nader contact met u opnemen. Zij accepteert uw formulier en zal deze niet inhoudelijk beoordelen. Beoordeling wordt gedaan door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie in Nederland. Uiteindelijk beslist u dus niet over de ontheffing, dit doet de IND. Een duidelijke beantwoording van de vragen is dan ook erg belangrijk.

Uw contactpersoon op de Nederlandse ambassade/het consulaat-generaal is de consul/het hoofd van de Consulaire Afdeling; de heer/mevrouw, functie In geval van problemen of vragen kunt u te allen tijde met hem/haar contact opnemen.

De ambassadeur,
voor deze

..... (handtekening)
..... (naam en functie)

Verzoeken u akkoord te gaan met bovenstaande procedure en ter bevestiging onderstaand uw handtekening te plaatsen en een exemplaar te retourneren aan de Nederlandse ambassade/het Nederlandse consulaat-generaal.

In de bijlage treft u in chronologische volgorde de te volgen stappen.

..... (plaats) (datum) (handtekening)

Bijlagen: 2

Bijlage: STAPPEN

1. Alvorens u bijgevoegde brief ondertekent dient door de ambassade/het consulaat met U besproken te worden a) op welke wijze het consult wordt betaald (door de kandidaat zelf bij u of ter ambassade/consulaat die het dan weer aan U overmaakt), b) welke procedure (m.n. omtrent betaling) gevolgd dient te worden indien u nadere informatie van een specialist wenst en c) een afspraak te worden gemaakt over wie (u of ambassade/consulaat-generaal) een kopie verleent aan de kandidaat van uw rapport.
2. U ontvangt van de ambassade/het consulaat-generaal een formulier met gegevens en pasfoto van de kandidaat. Dit houdt in dat binnenkort contact met u zal worden opgenomen om een afspraak te maken.
3. Door de kandidaat of de ambassade/het consulaat zelf wordt met u contact opgenomen om een afspraak te maken.
4. Kandidaat meldt zich op afgesproken tijdstip bij u en overhandigt een door de ambassade/het consulaat afgegeven registratiebewijs met pasfoto van de kandidaat. Het is van belang dat u controleert of de persoon overeenkomt met de pasfoto op het formulier dat reeds in uw bezit was en op het registratiebewijs van de kandidaat. Kandidaat kan eventueel een verklaring bij zich dragen van zijn eigen arts, echter dit is niet noodzakelijk, dit is enkel ter eventuele verduidelijking van zijn medische achtergrond.
5. U wordt verzocht de vragen op het formulier te beantwoorden. Indien u hiervoor meer tijd of advies van specialisten nodig hebt dient u dit te melden aan de kandidaat en hierover contact op te nemen met de ambassade/het consulaat. Dit houdt namelijk in dat de kandidaat extra kosten zal moeten betalen voor dit medische advies.
6. Met het evt. ingewonnen specialistische advies vult u het formulier in. U verschaft de kandidaat een kopie van uw advies (dit kan evt. ook door de ambassade/het consulaat worden gedaan; dit dient met de ambassade/het consulaat te worden afgestemd).
7. U verzendt het formulier vergezeld van het door de cliënt aan u overhandigde originele registratiebewijs aan de ambassade/het consulaat.

Alvorens het hele proces van start gaat is het van belang dat de hele procedure voor u helder is en dat goede afspraken worden gemaakt met de ambassade/het consulaat omtrent de te volgen procedure, betaling, vertrouwelijkheid, kopieverlening van uw verklaring aan cliënt, alsmede het zelf archiveren van stukken van cliënten.

REGISTRATIEFORMULIER, TEVENS TOESTEMMINGSVERKLARING

ten behoeve van arts /deskundige in het kader van een verzoek tot medische ontheffing basisexamen inburgering buitenland. In te vullen door verzoeker van ontheffing op basis van medische indicatie.

Gelieve onderstaand uw persoonlijke gegevens in te vullen en te retourneren met 2 gelijkende pasfoto's.

2 pasfoto's aan
dit formulier
bevestigen

(geslachts)na(a)men :M/V
voorna(a)m(en) :
geboortedatum :
adres :
woonplaats :
land :
telefoon :
beroep :
nationaliteit :

Met de ondertekening van dit formulier verklaar ik mijn toestemming en medewerking te verlenen aan een medische consultatie door een door de ambassade/het consulaat-generaal aangewezen arts over mijn lichamelijke gesteldheid, en dat hierover – door tussenkomst van de ambassade/het consulaat-generaal – een medisch rapport ten behoeve van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in Nederland zal worden uitgebracht.

Handtekening :
Plaats en datum :

In te vullen door de post:
Datum registratie in het :
IEBS
Referentienummer :

Plaats, datum, stempel post

TOELICHTING

1. Algemeen

De onderhavige regeling strekt tot wijziging van de Regeling inburgering en het Voorschrift Vreemdelingen 2000 in verband met de verdere invulling van het besluit van 16 oktober 2014 tot wijziging van het Besluit inburgering en het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met de toevoeging van een praktijkexamen ten behoeve van de oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt aan het onderdeel kennis van de Nederlandse samenleving en enkele andere wijzigingen (Stb. 404). Deze besluiten worden gewijzigd vanwege invoering van een nieuw onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt en vanwege enkele aanpassingen in het inburgeringsexamen in Nederland en het basisexamen inburgering in het buitenland.

Aan het inburgeringsexamen in Nederland wordt als onderdeel van kennis van de Nederlandse samenleving vanaf 1 januari 2015 oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt toegevoegd. Dit is een uitwerking van de aankondiging in het regeerakkoord²⁰ dat er een aanscherping van de inburgering zal plaatsvinden.

Naast deze toevoeging worden enkele examenonderdelen per 1 november 2014 aangepast. In het inburgeringsexamen in Nederland betreft dit alleen het onderdeel spreekvaardigheid. In het basisexamen inburgering in het buitenland worden de onderdelen spreekvaardigheid, leesvaardigheid en kennis van de Nederlandse samenleving (KNS) buitenland aangepast. De aanleiding hiervoor is dat er een aanbesteding heeft plaatsgevonden omdat het huidige contract met de leverancier op 31 oktober 2014 eindigt. Inhoudelijk verandert het examen niet: de eindtermen blijven hetzelfde. De wijziging in deze regeling betreft de wijze van examinering en beoordeling van het onderdeel spreekvaardigheid. Het spreekvaardigheidsexamen krijgt een andere vorm van afname en vervangt daarmee de huidige Toets Gesproken Nederlands (TGN). De beoordeling van dit onderdeel vindt deels door de computer en deels door mensen plaats.

2. Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

In artikel 2.2 wordt een verwijzing naar artikel 2.3 van het Besluit inburgering geactualiseerd naar aanleiding van de gelijktijdige wijziging van het Besluit inburgering. Inhoudelijk treedt er geen wijziging op.

Artikel I, onderdeel B en K

Artikel 2.2b van de Regeling inburgering vervalt. Daarin werd voorzien in een vrijstelling van het onderdeel spreekvaardigheid van het inburgeringsexamen (de Toets Gesproken Nederlands) indien de inburgeringsplichtige voor het onderdeel spreekvaardigheid van het basisexamen inburgering in het buitenland 37 punten of meer heeft behaald. Deze deelvrijstelling is niet langer mogelijk. Voor het behalen van het basisexamen is spreekvaardigheid op A-1 niveau vereist. Tot 1 november 2014 werd spreekvaardigheid in het basisexamen op meerdere taalniveaus gemeten. Bij 37 punten of meer had de kandidaat het examen op A-2 niveau afgelegd. Omdat dit het vereiste niveau voor het onderdeel spreekvaardigheid van het inburgeringsexamen in Nederland is, kreeg men vervolgens daarvoor een vrijstelling. Vanaf 1 november wordt spreekvaardigheid in het basisexamen alleen maar getoetst op A-1 niveau. Daarmee vervalt de mogelijkheid een vrijstelling te krijgen voor dit examenonderdeel in Nederland.

In het nieuwe artikel 9.1 is als overgangsrecht erin voorzien dat inburgeringsplichtigen die voor 1 november 2014 37 punten hebben gehaald op het basisexamen inburgering in het buitenland op het onderdeel spreekvaardigheid en na die datum niet opnieuw dat examen hebben afgelegd, ook na 1 november 2014 gebruik kunnen maken van de deelvrijstelling.

Artikel I, onderdeel C

In artikel 2.2d van de Regeling inburgering wordt voorzien in deelvrijstellingen voor de onderdelen van het inburgeringsexamen indien een betrokkene het betreffende onderdeel van het staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT2) heeft behaald. Indien de inburgeringsplichtige de volledige NT2-staatsexamen heeft behaald gold tot voor kort een volledige vrijstelling van de inburgeringsplicht

²⁰ Kamerstukken II 2012–2013, 33 410, nr. 15, pagina 29

op grond van het besluit inburgering. Die vrijstelling is echter vervallen met ingang van 1 januari 2015, omdat inburgeringsplichtigen na het behalen van het NT2-staatsexamen nog niet beschikken over kennis van de Nederlandse samenleving. In plaats van een volledige vrijstelling wordt daarom nu voorzien in een deelvrijstelling van de verplichting om mondelinge en schriftelijke vaardigheden te verwerven in de Nederlandse taal (de examenonderdelen, genoemd in artikel 3.9, eerste lid, van het Besluit). De betrokken inburgeringsplichtige zal naast het behalen van het NT2-staatsexamen dus nog wel de onderdelen die betrekking hebben op de kennis van de Nederlandse samenleving moeten behalen.

Artikel I, onderdelen D en N

Vanaf 1 januari bestaat kennis van de Nederlandse samenleving uit twee onderdelen: kennis van de Nederlandse maatschappij en oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt. In artikel 2.5 en de nieuwe bijlagen 5 en 5A wordt voorzien in de eindtermen van deze onderdelen. In bijlage 5 staan de eindtermen van het onderdeel kennis van de Nederlandse maatschappij. Dit onderdeel is de opvolger van het onderdeel kennis van de Nederlandse samenleving zoals dat gold tot 1 januari 2015. In bijlage 5A staan de eindtermen van het nieuwe onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt.

Artikel I, onderdeel E

Het examengeld voor het onderdeel Kennis van de Nederlandse samenleving wordt met € 100 verhoogd in verband met de toevoeging van het onderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt. Het bedrag voor het bestaande onderdeel Kennis van de Nederlandse maatschappij blijft € 40.

Artikel I, onderdeel F

In het nieuwe artikel 3.5 wordt een nadere invulling gegeven aan het praktijkexamen oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt, bedoeld in artikel 3.9a, derde lid, van het besluit. Dit praktijkexamen bestaat uit het inleveren van een in bijlage 5A omschreven portfolio en het voeren van een eindgesprek met een panel van examinatoren.

In het nieuwe artikel 3.6 wordt als uitwerking van de wijze van beoordelen van het examenonderdeel spreekvaardigheid op grond van artikel 3.9b, eerste lid, van het besluit bepaald dat de beantwoording van de meerkeuzevragen wordt beoordeeld door het geautomatiseerde systeem en de beantwoording van de open vragen door beoordelaars.

Artikel I, onderdelen G, H, I en P

In de artikelen 3.8 en 3.9 worden de eisen waaraan examinatoren en beoordelaars moeten voldoen, geregeld. Zij dienen bij een aan te wijzen cursusinstelling met goed gevolg een opleiding te hebben afgelegd voor het opbouwen van voldoende deskundigheid in het examenonderdeel dat geëxamineerd of beoordeeld wordt. Het te verkrijgen certificaat wordt niet langer als bijlage opgenomen bij de regeling, zodat bijlage 17 kan vervallen.

Artikel I, onderdeel J

In het kader van het examenonderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt wordt aan inburgeringsplichtigen de mogelijkheid geboden het onderwijsniveau te laten vaststellen en buitenlandse diploma's te laten waarderen. In het nieuwe artikel 3.15 worden op grond van artikel 6.2, eerste lid, onderdeel h, van het besluit de instellingen aangewezen die belast zijn met de internationale diplomawaardering en indicatie van het onderwijsniveau van inburgeringsplichtigen.

Artikel I, onderdeel L

In bijlage 2 wordt de lijst met Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse diploma's, die leiden tot vrijstelling van de inburgeringsplicht op grond van artikel 2.3, eerste lid, onderdeel e, van het besluit, geactualiseerd.

Artikel I, onderdelen M en O

Bijlage 4 bij de Regeling inburgering, het medisch protocol, wordt geactualiseerd naar aanleiding van de wijzigingen in het Besluit inburgering en de Regeling inburgering. Hetzelfde geldt voor bijlage 6 bij de Regeling inburgering, het model-inburgeringsdiploma.

Artikel II, onderdelen A en D

Artikel 3.10 van het Voorschrift Vreemdelingen 2000 is redactioneel verbeterd, omdat in bijlage 19, waarnaar wordt verwezen, niet alleen het model van de medische verklaring is opgenomen, maar ook een standaard aanbiedingsbrief aan de aangewezen arts en een door de inburgeringsplichtige in te vullen registratieformulier. Voorts is de standaard aanbiedingsbrief in bijlage 19 in overeenstemming gebracht met de wijzigingen als gevolg van deze regeling.

Artikel II, onderdeel B

De adviesprijs voor het zelfstudiepakket in artikel 3.10 van het Voorschrift Vreemdelingen 2000 wordt verlaagd van € 110 naar € 99,50. De wijziging van de vorm waarin het basisexamen inburgering in het buitenland wordt afgenomen, heeft ook effect op het oefen- en voorbeeldmateriaal. Hierdoor kunnen de voorbeeldexamens nu vrij toegankelijk aangeboden worden. Dit in tegenstelling tot de situatie bij de eerdere examenvorm, waarbij er voor de voorbeeldexamens licentiekosten betaald dienden te worden aan de ontwikkelaar van de examenafnamesoftware.

Artikel II, onderdeel C

Artikel 3.12 van het Voorschrift Vreemdelingen 2000 wordt gewijzigd, omdat de betaling van het examengeld voor het basisexamen inburgering niet langer dient plaats te vinden aan de minister van Buitenlandse Zaken, maar aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher*